

Laat zien wat je kunt

Zó daagde ruim 50 jaar geleden de eerste opdrachtgever Blom uit. Inmiddels weten veeleisende opdrachtgevers wie we zijn. Ze wéten dat het onze ambitie is uitdagingen aan te gaan. Dat maken we zichtbaar, elke dag opnieuw. Samen met elke opdrachtgever en onderbouwd met een solide strategisch meerjarenplan. In alle opzichten sterk gericht op kwaliteit, met mensen en cultuur als basis. Een cultuur waarin we opdrachtgevers en toeleveranciers als partners zien en we elkaar voortdurend versterken.

De illustratie hierboven weerspiegelt ons vermogen tot realiseren van grote en complexe of zeer speciale projecten. Diverse van onze opdrachtgevers delen in deze KrantvanBlom hun eigen visies, wensen en ambities.

Onze organisatie en medewerkers zijn op hun wensen en eisen berekend. Met élk project, élk advies en élk uitvoering laten we zien wat we kunnen.

(zie ook 'Arnold zegt...' op pag. 3)

v.l.n.r. Eric Bokhorst, Marco Dekker en Arnold Blom.

Driehoofdige directie - sterk fundament onder Blom Elektrotechniek B.V.

Met ingang van 1 oktober 2023 vormen Arnold Blom, Marco Dekker en Eric Bokhorst de driehoofdige directie van Blom Elektrotechniek B.V.. Het tekent de ontwikkeling van onze organisatie en borgt zowel de continuïteit als de slagvaardigheid én de kwaliteit. Op deze manier versterken wij onze positie plus de aansluiting

bij de ontwikkeling in de bouwsector. Die ontwikkeling laat een trend zien naar steeds grotere en met name complexere opdrachten plus speciale projecten. Voor alle betrokken partijen is het zaak samen hechte teams te vormen in elk projectstadium. Van advies tot en met realisatie en onderhoud. De uitspraak 'alles wordt elektrisch' zien wij elke

dag bevestigd, als Blom Elektrotechniek B.V. spelen we daar samen succesvol op in.

Arnold Blom
algemeen directeur
Marco Dekker
directeur voorbereiding/projectleiding
Eric Bokhorst
operationeel directeur

Over het Zandkasteel - grootschalige renovatie pagina 2-3
Bart Mostermans, Sander Bartels en Eric Bokhorst

Arnold zegt... pagina 3

Oplossing overbezetting stroomnet (BLK Projects) pagina 4
Bas en Lars Kolff

Circulair renoveren (Logchies renovatie en onderhoud) pagina 5
Jeroen Rijk

Gebouwenbeheer, Onderhoud en Service (O&SC)

Connectie Parijs/Warmenhuizen (De Nijs CLT) pagina 6
Tom Stoop en Bas van Velzen

Earth Overshoot Day

Verbinding is de essentie (HBB Groep) pagina 7
Remco van Barneveld

Elk project is een thuiswedstrijd (AMVEST) pagina 8
Wilmar Zurlohe

Woontorenhoge ambities realiseren (BOT BOUW) pagina 9
Erik Beers en Jeroen Klooster

Is dit ècht de bedoeling? pagina 10
Hielke de Vries - Blom Elektrotechniek

Tripple-P in het kort

Speciale projecten (BAM) pagina 11
Henk Dilweg, Bart Lemmens en Paul Spaargaren

Brand en de gevolgen (EKCN) pagina 12
John Zutt

Blom's Groene Offerte

Innovatie duurzaamheid en circulariteit (Draka Kabel) pagina 13
Samen op weg naar een circulaire bouwconomie

Uit de bijzondere wereld van BlomPlus pagina 14
Marco Baltus

Eerste stadsbatterij in gebruik gesteld!

Het loopt niet altijd zoals je zou willen dat het loopt pagina 15
Blom koploper digitalisering met Dalux

Goed idee: Rondje rijden in de regio Alkmaar pagina 16
Veiligheidsladder SCL trede 3 behaald
Knèttergek (column)

UTILITEIT

CROSSOVER
AMSTERDAM

10 Verdiepingen kantoorgebouw en studentenhuysvesting verdeeld over 7 verd., en 4 cascoruimtes.
A BAM Wonen **O** AM
P Steef Vader **PU** Matthew Deken

INBOUWPAKKETTEN
KANTOREN CROSSOVER

3 Verdiepingen, 4500m² kantoorgebouw v.v. 350 werkplekken, focusrooms, meetingrooms, grootkeuken, restaurant, espressobar, patio.
O STX Group
P Steef Vader **LM** Ton Disseldorp

ROBIJNHOF FASE 2
LEIDEN

Zorgcomplex v.v. 40 psychogeriatrische zorgunits en 15 koopwoningen (fase 1: 119 ouderen woningen, ondergrondse parkeergarage, ontmoetingsruimte).
A/O M.J. de Nijs en Zonen
P Yoran Deptolla **LM** Colin van Ingen

SPOT KAVEL X EN Y
AMSTERDAM

2-Laags parkeergarage 17000 m², 5 woontorens v.v. 700 app. Kantoorruimtes 14000 m².
A Pleijsier Bouw bv
O COD Real Estate B.V. / DUQER
P Remco Ligthart
LM Ali Özdemir / Peter Krap

STADSKANTOOR EN -LOKET
AMSTERDAM

Stadsloket voor stadsdeel Nieuw-West met daarboven 2 lagen kantoren voor het Stadsloket. 73 Zorgwoningen en 77 app.
A Heddes Bouw & Ontwikkeling
O MRP Development
P Hielke de Vries / Marco Dekker
LM Sander Jakma / Arjan Markx

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

Meer info: blomelektrotechniek.nl

Wonam/Zadelhoff, Kondor Wessels Amsterdam/IBB Kondor, Blom Elektrotechniek e.a.:

“Het Zandkasteel” - transformatie van een iconisch monument in Amsterdam

‘Het Zandkasteel’ – veelvuldig genoemd als mooiste gebouw van Amsterdam. Gebouwd naar het ontwerp van Ton Alberts en Max van Huut vormt het meanderende gebouw een fel contrast met de rechtlijnigheid die stadsdeel de Bijlmer kenmerkt. Met tien kantortorens als hoofdvestiging van de NMB en later van de ING-bank is het een opvallende verschijning, zelfs in de financiële wereld.

Bij de ingebruikname in 1987 was het Nederlands grootste kantoorgebouw en één der meest energiezuinige gebouwen ter wereld. In 2017 werd het gebouw tot Gemeentelijk Monument verklaard, twee jaar later in 2019 verloor het haar functie als bankkantoor. Daarmee kwam een oppervlakte van ca 65.000m² beschikbaar voor transformatie tot woningen, utiliteitsruimtes en een school. Zo rees de vraag “wie kan deze transformatie verantwoord aangaan? En... ‘wie durft het?’

Kunnen en durven

Inmiddels zijn zeven van de tien torens getransformeerd tot 263 woningen, 47 kantoren, corridors, commerciële ruimten, horeca- en overige commerciële ruimten en upgrading van de parkeergarage voor auto's en fietsen. (Drie overige torens huisvesten een internationale school.) De transformatie van de zeven torens is een project van woningbouw-organisatie Wonam in combinatie met Zadelhoff. De oorspronkelijke architect Van Huut is er nauw bij betrokken. In samenwerking met architectenbureau Mecanoo is het transformatieplan ontwikkeld.

Voor de uitvoering is bouwcombinatie Kondor Wessels Amsterdam/IBB Kondor verantwoordelijk. Blom Elektrotechniek is als co-maker aannemer voor o.a. elektrotechnische-, data-infra- en (brand)beveiligingsinstallaties. Partners in durven en kunnen.

Van start tot finish samen

Najaar 2023 - De transformatie heeft ongeveer drie jaar geduurd. **Bart Mostermans, directeur Productie Kondor Wessels Amsterdam:** “Zelfs voor ons bedrijf is een transformatieproject van deze omvang en complexiteit zeldzaam. Voor alle partijen die erbij betrokken zijn, zijn dit echte uitdagingen. Technisch is alles met alles verbonden, hetzelfde is van toepassing op alle mensen die er aan werken. En naast het totaal belang heeft elke partij eigen belangen. Die conflicteren wel eens en daar moet je mee om kunnen gaan. Het klinkt als een open deur... opereren als één team is een must. Dat doen wij bij voorkeur met mensen die we kennen van onze andere projecten. **Wat installaties voor elektro, data-infrastructuur en (brand) beveiliging betreft** kwam voor ons al snel Blom in beeld. Dan heb je op dat gebied in elk geval een schat aan gedeelde ervaring en een ‘gewoon beginnen’-

wij als belangrijke voorwaarden. Want je weet zeker dat tijdens zo'n jarenlang transformatieproces verrassingen niet uitblijven.” (Onder andere was bij de start van het project nog niet helemaal duidelijk welke functie de onderste verdiepingen zouden krijgen. Uiteindelijk werd het een mix van kantoren en woningen.)

Sander Bartels, projectleider voor Kondor Wessels Amsterdam op het Zandkasteel-project: “Wat Bart al zei, je komt altijd voor verrassingen te staan, er zijn ook meevallers. Bij een complex transformatieproject als dit is de inventarisatie vóórdat je begint extreem belangrijk. De Monument-status van het Zandkasteel vormde een stevige beperking en uitdaging tegelijk. Niet alleen voor onze opdrachtgever (Wonam) en de architect maar ook voor ons als aannemer en onze onderaannemers. Ondanks onzekerheden werk je tenslotte samen binnen een strak financieel kader. Die grenzen overschrijden is soms onvermijdbaar maar vraagt altijd gedegen onderbouwing en afleggen van verantwoording. Het Zandkasteel is typisch zo'n megaproject waarbij de transformatie gaandeweg definitieve vorm krijgt. Ondanks alle voorbereiding loop je soms letterlijk en figuurlijk tegen muren op. Zeker op de werkvloer is ieders aanpassingsvermogen en

Sander Bartels: “Met plezierig samenwerken en deskundigheid transformeer je zelfs onder lastige omstandigheden duurzame Zandkastelen.”

“Het Zandkasteel is typisch zo'n megaproject waarbij de transformatie gaandeweg definitieve vorm krijgt.”

begrip af en toe behoorlijk op de proef gesteld. Medewerkers van installateurs niet uitgezonderd. Het zijn situaties die projectleiders wel 's een lastig gevoel geven, tegelijkertijd had ik de vaste overtuiging dat het goed zou komen. Vertrouwen hebben in je mensen helpt, net zoals in gesprek blijven - bij uitstap als de tijdsdruk hoog is.”

Bart Mostermans: “Willen en kunnen meegaan in de projectorganisatie van de opdrachtgever is een onmisbare kwaliteit voor een onderaannemer.”

mentaliteit aan tafel. Daarbij zijn ze praktisch oplossingsgericht en kunnen meebewegen, dat zien

Project: Zandkasteel - Amsterdam

Aannemer: Kondor Wessels Amsterdam

Projectomschrijving: Renovatie kantoorgebouw ING tot 263 app., vergaderruimtes, kantoorunits, horecagebieden, interne straat, parkeergarage en fietesenstallingen.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Eric Bokhorst voor de interne straat en parkeerkelders & Marco Vlaar voor de bovenbouw (appartementen)

Projectleider uitvoering: Dennis van Dijk

Opdrachtgever: Zandkasteel Amsterdam C.V.

Centrale hal met monumentale verlichting

Eric Bokhorst: "Onze ervaring in woningen, kantoren en commerciële ruimtes komt hier op één plek samen."

Eric Bokhorst, operationeel directeur Blom Elektrotechniek: "Voor Blom gaat het Zandkasteel de toekomst in als een schoolvoorbeeld van grootschalige transformatie met veel uiteenlopende partijen. De multifunctionele invulling van het bestaande gebouwcomplex maakt het extra interessant. Onze ervaring in woningen, kantoren en commerciële ruimtes komt hier op

één plek samen. Het interessante betreft ook onze eigen medewerkers. Een flink aantal van hen heeft voorkeur voor ombouw en renovatie en bouwde er ervaring in op. Je houdt daar zoveel mogelijk rekening mee bij het vormen van je team op een project. Naast technische kennis en improvisatievermogen is goed kunnen communiceren belangrijk. Oké, het gaat wel 's mis, daar zijn we niet uniek in en samen lossen we het steeds weer op. Een unieke ervaring is wel de manier waarop we met de opdrachtgever en andere partijen doelen én

"Naast technische kennis en improvisatievermogen is goed kunnen communiceren belangrijk."

bedoelingen met elkaar afstemmen. Dat geldt ook nu we in de afrondingsfase evalueren en naar de toekomst kijken. Het moment nadert waarop Blom Elektrotechniek terugtreedt. Dan komt

BlomPlus* in beeld voor onderhoud en aanpassingen."

Loop je even mee? "Ik wil je iets laten zien..." Tijdens een rondgang door het Zandkasteel laat Eric Bokhorst proeven aan de omvang en de details. Als ruggengraat, met een lengte van 250 meter en talrijke vertakkingen, verbindt de volledig gerenoveerde binnenstraat de torens van het gebouw. Het is de hoofdweg naar de woningen, kantoren en ruimtes met publieke functies, waaronder drie binnentuinen. Er is veel mogelijk op 65.000m². Wat elektro-, data- en (brand)beveiligings-

Dennis van Dijk, projectleider uitvoering: "Zo'n megaproject als het Zandkasteel wordt een deel van jezelf. Het is prachtig."

techniek is het een mega-project dat veel voorbereidingstijd heeft gekost. Tijdens het passeren van horecagelegenheden (zoals het DE-Café waar Blom het installatiewerk uitvoerde), vergaderzalen, auditorium en filmzaal is de oorspronkelijke architectuur nadrukkelijk aanwezig.

Opvallend detail is de verlichting, als toegepaste kunst een onlosmakelijk onderdeel van het totale gebouw. Eric: "Aan de ene kant

verplicht de Monumentstatus het behoud van alle oorspronkelijke ornamenten. Aan de andere kant is er de eis tot zo min mogelijk energieverbruik. Een flinke verlichtingspuzzel! De oplossing lag in ombouw naar LED. Beschadigde ornamenten zijn gerepareerd of lieten we opnieuw maken. Zie jij het verschil? (Nee! / red.) En kijk, zelfs de kleurtemperatuur is aangepast aan de situatie zoals die ooit was."

Arnold Blom: "We zijn er trots op dat we werden gevraagd als co-maker voor de transformatie van het Zandkasteel. Wij ervaren het als een waardering voor onze kwaliteit als adviseur en installateur. En voor alle mensen die het samen maken."

Tip: zelf rondlopen en kijken? Via de centrale hal is onder andere de horeca bereikbaar.

Voor Amsterdam Zuidoost is het Zandkasteel een plaats waar mensen elkaar ontmoeten. Ook als je er niet woont of werkt.

*Zie voor BlomPlus het artikel op pagina 14.

Korte samenvatting elektrotechnische-, data-installaties en brandveiligheidsinstallaties:

- Licht- en krachtinstallaties
- Gecertificeerde brandmeld- en ontruimingsinstallatie
- Datanetwerk (glasvezel en koper)
- Toegangscontrole
- Videfooninstallatie
- Camerabewaking
- Laadinstallaties (auto / fiets)
- Diverse regelbeking
- CCTV
- Parkeerregulatie
- Beveiligingsinstallaties i.s.m. sprinklerinstallateur / installateur internationale school

Meer over Het Zandkasteel:

wonam.nl/projecten/zandkasteel
zandkasteelamsterdam.nl
blomelektrotechniek.nl/projecten/zandkasteel

Arnold zegt... Kwaliteit van het proces, topprioriteit voor 2024!

Hierbij de Krant van Blom. Een krant waar we weer trots op zijn. Natuurlijk vanwege alle prachtige werken die wij mogen maken. Maar ook omdat de krant laat zien wie wij zijn en waar alle medewerkers van Blom voor staan. Dat is belangrijk en nogmaals, daar kunnen we met zijn allen trots op zijn.

Terugblik

Als ik terugkijk naar de afgelopen ca. 10 jaar van Blom Elektrotechniek is er veel veranderd.

De groei en ontwikkeling van ons bedrijf uiteraard. Ook de samenwerkingsvormen met alle bouwpartijen. Dan doel ik op de rol om als partner al vroeg in projecten betrokken te worden. Zodat we als technisch en commercieel adviseur betrokken zijn in de voorfase van projecten om er zeker van te zijn dat alles niet alleen maakbaar is bij start

werkvoorbereiding, maar dat het financieel binnen budget blijft en de contractstukken gestroomlijnd zijn. Daarbij ging al het tekenwerk natuurlijk van 2D naar tekenwerk in 3D BIM. De projecten die wij mogen maken groeiden in omvang en complexiteit, installaties bleven en blijven toenemen. De slogan die wij gebruiken "alles wordt elektrisch" is letterlijk aan de orde.

Meer en meer aansluitpunten, grote vermogens door installaties voor luchtbehandeling, verwar-

ming en koeling. Maar ook laadvoorzieningen voor elektrische auto's, grote aantallen zonnepanelen op daken en gevels. Ook de installaties voor veiligheid en comfort blijven groeien in aantal en omvang. We zien al die ontwikkelingen duidelijk terug in de hoeveelheid werk en de gestegen omzet per project. Als wij kijken naar het eindresultaat, de succesvol opgeleverde projecten, zijn onze klanten (zeer) tevreden.

Vooruitzicht

Als we kijken naar de markt is er de komende jaren veel te doen. Wij als bedrijf hebben de verantwoordelijkheid de projecten en installaties veilig en kwalitatief goed te maken. Maar ook onze capaciteit te benutten om binnen onze mogelijkheden Nederland te voorzien van alles wat op ons vakgebied zo hard nodig is.

Vorig jaar hebben we een meerjarenplan uitgewerkt. Tijd voor herbezinning. We zijn een traject gestart dat de naam kreeg:

"Verder Bouwen aan de kracht van Blom". Al onze mensen werden erbij betrokken. Op deze manier hebben wij heel veel informatie opgehaald. Wat is nu echt belangrijk, waar moeten wij mee doorgaan of stoppen? Waar kunnen wij verbeteren?

Het resulteerde in een plan dat weer veel focus geeft en waar wij mee aan de gang zijn als bedrijf. Een duidelijk doel voor iedereen. Wij hebben inzichtelijk WAT wij gaan doen en HOE we dat gaan

doen. WAAROM we dit doen is, dat wij kwaliteit willen leveren. In de weg naar het eindproduct toe, het proces, willen we nog meer grip en controle hebben. In dit proces willen we in staat zijn nog meer kwaliteit te leveren. Dat draagt niet alleen bij aan ons product, maar natuurlijk ook aan veiligheid, goede samenwerkingen, gezonde werkdruk, trots en zo nog veel meer goede dingen. De huidige tijd vraagt hier ook om gezien alle trends en ontwikkelingen. En natuurlijk ook gezien de gestegen omvang van projecten en installaties.

Veel van onze plannen uit het meerjarenplan zijn al in uitvoering. We hebben er alle vertrouwen in en zien dit als een mooie uitdaging onszelf nog verder te verbeteren.

Op naar de next level, Blom Elektrotechniek, kwaliteit 2.0.

WOONGEBOUWEN

DUWO
AMSTERDAM

242 App. in blok 5A2, 525 app. (23 verd.) in blok 6B2.
A BAM Speciale Projecten **O** DUWO
P Steef Vader
LM Marcel Kloosterboer

BRISK
AMSTERDAM

5 Blokken met 259 app., 11 koopwoningen, 3 lagen kantoren, parkeergarage.
A HSB Bouw B.V. **O** Synchron B.V.
P Ruud Besseling
LM Pong Khamrakai

ELEMENTS FLUOR
HAARLEM

Woongebouwen voorzien van 205 app. en algemene voorzieningen en parkeergarage.
A Dura Vermeer Bouw Midden West BV
O Dura Vermeer Bouw Midden West BV
P Nick Mosch **LM** Remco Markx / Max Volmer

BAJESKWARTIER BLOK F
DE VRIJHEID - AMSTERDAM

140 Huurapp. met fietsenstalling en commerciële ruimte.
A Trebbe Midden West B.V.
O De Alliantie Ontwikkeling
P Yorán Deptolla
LM André Kouwenberg / Janiek Bruin

BAJESKWARTIER BLOK A
AMSTERDAM

13 Bouwlagen met 280 studentenwon., lobby, beheerdersruimte en studieruimte. v.v. wifi, camera's en toegangscontrole.
A Heddes Bouw & Ontwikkeling B.V.
O De Alliantie Ontwikkeling
P Marco Dekker
LM Arno Heisterkamp

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

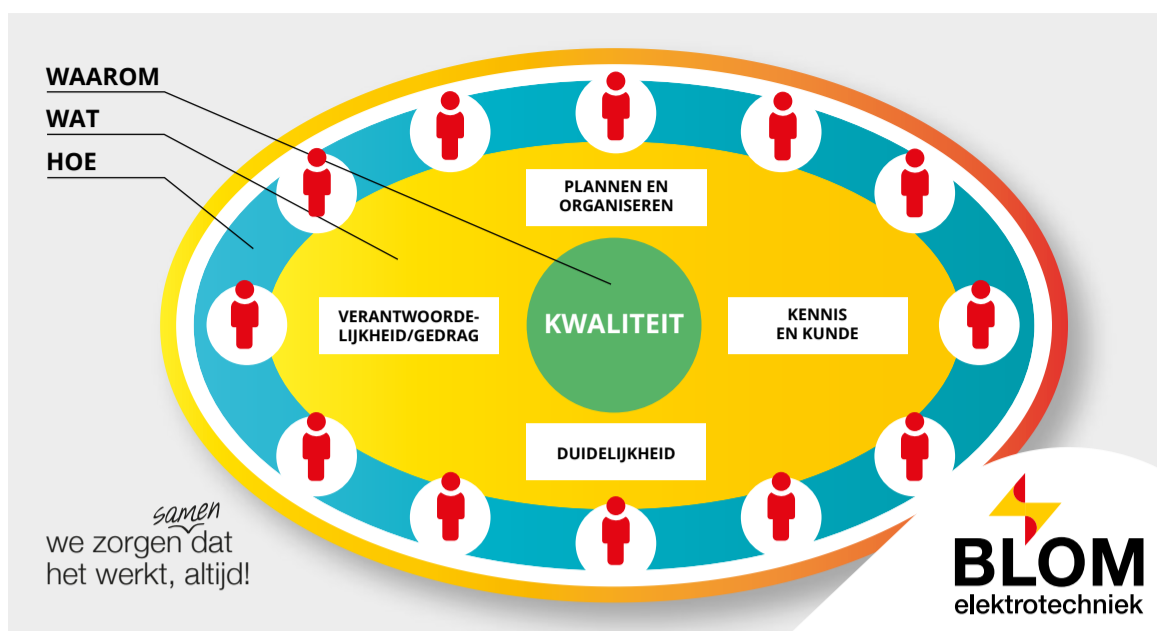
Meer info: blomelektrotechniek.nl

Samen op weg
naar Kwaliteit 2.0

WAAROM Kwaliteit leveren is een voorwaarde voor ons bestaan. Kwaliteit kunnen leveren geeft meer werkplezier.

WAT Samen werken aan Kwaliteit 2.0 is een continu proces. Vier punten hebben de nadruk.

HOE Het begint met mentaliteit... gewoon erg goed willen zijn. Op alle vier genoemde punten werkt Blom met programma's voor training, kennis verwerven en kennis delen. Planmatig, via interne en externe opleidingen.

Overbezetting stroomnet bedreigt
ook huishoudens. Daar is nú een
oplossing voor beschikbaar.

De energietransitie gaat snel. 'Alles wordt elektrisch' - maar is elektriciteit voor iedereen voldoende en tijdig beschikbaar? Het vergunningetraject zit stroomnetbouwprojecten ernstig in de weg. Netbeheerders voorzien dat de overbelasting van hun stroomnetwerken nog lange tijd voortduurt. In meerdere provincies raakt de overbezetting niet alleen het bedrijfsleven. Zo staat bijvoorbeeld teruglevering vanuit particuliere zonnestroominstallaties onder druk, zeker op momenten dat er veel wind staat of zon is. De piekbelasting die dan ontstaat leidt tot scherpe prijsdalingen, de prijs kan zelfs negatief zijn. In dat geval dreigt een verbod tot teruglevering en de kans op boete. Zo bedreigen overbelasting van het netwerk en 'afstraffing' van energieproductie grootschalige woningbouw- en renovatieplannen. Is de consument de dupe? Er is een oplossing!

Bas Kolff: "De energietransitie gaat óók over de transitie van centrale energieproductie naar betrouwbare decentrale energieproductie."

Oplossing beschikbaar

Bas en Lars Kolff, oprichters van BLK Projects in 2015: "Onze opdrachtgevers zijn aannemers en beheerders/exploitanten van grootschalige woningbouw- en renovatieprojecten.

Met de consument als middelpunt spelen duurzaamheid en efficiency belangrijke rollen. Nu leek juist die consument gebaat bij individuele stroomopwekking via zonnestroominstallaties. Deze dreigt financieel afgestraft te worden door een verbod tot teruglevering van elektriciteit die hij opwekt maar niet nodig heeft." *Ligt een deel van de oplossing niet in het installeren van batterijen?* Lars: "Een deel ja, maar

belangrijker is het afstemmen van je energievraag en je energieproductie, inclusief bijvoorbeeld loading en reloading van elektrische auto's." *Bas:* "Die afstemming van energievraag en -aanbod is de kern van het probleem, dat geldt bij de energiemaatschappijen én bij huishoudens. In feite bij iedereen die 'groene' stroom produceert. Als er veel wind staat of veel zon is heb je al snel een piek in je productie te pakken waar je niets mee kunt." *"Dat lossen jullie op?"* "Het gaat om productie, opslag en teruglevering. Daarin moet je de ideale balans vinden en dat kan per app

Lars Kolff: "Wij zien duurzaamheid als opdracht en uitdaging. De transitie van van fossiele bronnen voor energieproductie naar duurzame bronnen begint pas."

Project: Binnendok - Amsterdam

Aannemer: Kondor Wessels Amsterdam

Projectomschrijving: Karaktervolle industriële architectuur. Kantoorgebouw en 107 app. verdeeld over 2 woongebouwen met een grote variatie aan app. Begane grond met retail en horeca. Openbare parkeergarage met 525 plaatsen en daktuin voor bewoners. PV-installatie.

Aannemer PV-installatie: BLK Projects

Projectleiding/werkvoorbereiding: Justin Haller

Leidinggevend monteur: Martin Goudriaan

Opdrachtgever: BMB Ontwikkeling

en zelfs automatisch op afstand. Het draait om innovatieve software en hardware. Het innovatieve én solide systeem bepaalt per moment de optimale balans tussen productie, opslag en

teruglevering." *Track record?* "De praktijk is het bewijs".

Meer over

BLK Projects:

www.blkprojects.nl

Over BLK Projects

BLK Projects is dé specialist in zonnestroomprojecten. Sinds 2015 onafhankelijk adviseur en installateur. Innovatief en servicegericht. Realiseert PV-installaties (productie, opslag en energiemanagementsystemen) voor grootschalige nieuwbouw- en renovatieprojecten. Preferente positie bij bouwkundig aannemers en woningstichtingen. Projectpartner voor elektrotechnische installatiebedrijven die grootschalige B&U projecten uitvoeren. Teamplayer bij verduurzaming van bestaande projecten. Biedt onderhoud op contractbasis, met name ook in verband met Scope 12.

Gebouwenbeheer, Onderhoud en Service

Gedurende de levensduur van een project moeten alle technische installaties optimaal functioneren. Dat regelt onze afdeling Gebouwenbeheer, Onderhoud en Service (O&SC).

“Wij houden installaties up to date.”

Het betreft de zorg voor installaties op gebieden zoals *Elektrotechniek (zwak- en sterkstroom, noodvoorzieningen, etc.) *Beveiliging (toegangscontrole, alarmsystemen, brandbeveiliging, vluchtwegsignalering etc..) *Domotica (breed spectrum in home-automation) en *ICT-net-

werken. Bij veranderingen in panden regelen wij de installatie-aanpassingen (via BlomPlus). Kortom, wij houden installaties up to date. Op ad hoc basis en, toenemend, contractueel. Met

Servicecontracten ontzorgen wij relaties en bieden de zekerheid dat zij voldoen aan wettelijke en verzekeringskeuringseisen (Scios-certificeringen, Scope 8, 10 en 12!) Zo draagt Blom Elektrotechniek O&SC óók na oplevering van projecten bij aan continuïteitsborging, (brand) veiligheid, comfort en duurzaam efficiënt gebruik.

Onder de nu al meer dan 50 onderhouds- en servicecontracten bevinden zich ook die voor het Zandkasteel en het hoofdkantoor van Asics Europe.

Jeroen Rijk (senior projectleider bij Logchies, renovatie en onderhoud):

Circulair renoveren is vooral regisseren en faciliteren

Samen onderhanden: een mooie diversiteit aan verduurzamingsprojecten in Sint Pancras, Alkmaar en Heerhugowaard.

Aannemer: Logchies
Projectleiding/werkvoorbereiding: Marco Baltus
Leidinggevend monteur: Ivar van Wilgenburg
Opdrachtgever: Woningcorporatie Woonwaard Alkmaar

Jeroen Rijk: “Elk renovatieproject pakken we vanaf PVE en VO samen met onze ketenpartners aan.”

Circulair renoveren is vooral regisseren en faciliteren

“...en échte inhoud geven aan het begrip co-making” stelt Jeroen Rijk met nadruk. “Die manier van denken en doen maakt vastgoedadviseur Logchies een sterke onderhouds- en verduurzamingspartner. Logchies werkt voornamelijk voor woningcorporaties, vastgoedbeleggers en -beheerders. Met name bij renovatieprojecten is ons succes te danken aan nauwe en integrale samenwerking met verschillende disciplines. Zo vormen we een keten van sterke schakels.” Klinkt logisch, hoe gaat dat in de praktijk waar veel onder druk van tijd en geld staat?

Renovatie als co-making projecten

Grote delen van de (sociale) woningvoorraad uit de vorige eeuw voldoen niet meer aan de huidige eisen van comfort en veiligheid. Duurzaam onderhoud,

verbetering en renovatie van woningen is daarom een must. Een gemakkelijke lift waar Logchies op tijd in kon stappen? “Eerder de bewuste keuze van de 3e generatie Logchies, gedreven door de intrinsieke motivatie tot het maken van duurzame keuzes. Dezelfde tendens zagen we ook bij de diverse ketenpartners waar

“We willen binnen de kaders van onze opdrachtgevers zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wensen van bewoners..”

wij mee samenwerken. Ik vind het daarom een vanzelfsprekende ontwikkeling dat we inmiddels toonaangevend zijn in co-making samenwerking voor verduurzaming, onderhoud en renovatie. Elke discipline brengt zijn eigen kennis en kunde in en

is deelverantwoordelijk voor zijn vakgebied. Elk renovatieproject pakken we vanaf PVE en VO samen aan. Op die manier vormen wij onze teams van uitvoering, met Logchies als hoofdaannemer en regisseur.” En die druk van tijd en geld? “

Renovatieteams

“Het team bepaalt áltijd de cyclus. Terecht noemde je de druk van tijd en geld. Als hoofdaannemer en regisseur nemen wij de verantwoordelijkheid daar de juiste balans in te vinden.” Je bedoelt een stabiel en efficiënt scenario en uitvoerend team te vormen? “Ja, vooral door aan onze ketenpartners de voorwaarde te stellen dat wij op onze projecten met vaste teams werken. Want hoe beter je op elkaar ingespeeld bent, hoe efficiënter en plezieriger je werkt. Zo ontstaat ook eerder voortschrijdend inzicht op basis van ieders ervaring op een project. Door een project in clusters te verdelen zie je vaak dat elk volgende cluster minder tijd en geld kost.” Er ontstaat een soort collectieve SCRUM-situatie? “Zo kun je het ook noemen, ja. Het gaat om continu verbeteren.”

Duurzaamheid, circulariteit en BHAG

Renoveren heeft alles met bewonerstevredenheid te maken. Zoveel mogelijk comfort tegen de laagste kosten speelt daarbij de hoofdrol? “Het gaat om de combinatie van prijstechnisch verantwoorde duurzame oplossingen. Daarbij willen we, binnen de kaders van onze opdrachtgevers, zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wensen van bewoners. Dan kom je niet altijd bij de laagste prijs uit. Opdrachtgevers snappen dat. Bovendien is er méér belangrijk! Zoals onze

invloed op het milieu. We zoeken én vinden mogelijkheden de CO2-uitstoot rondom onze projecten te verlagen. Onder meer met installateurs kijken we naar mogelijk hergebruik van materialen. We beoordelen ‘nieuwe’ producten die verkregen zijn door recycling.* Ook besparing op verpakkingsmaterialen en beperking van transport zijn hierbij speerpunten. Door samen slim te zijn is er steeds meer mogelijk in circulariteit en duurzaamheid.” BHAG staat voor Big, Hairy, Audacious Goal. BHAG is de door Logchies geformuleerde doelstelling uiteindelijk volledig circulair te willen renoveren en onderhouden. In dat kader is er constante aandacht voor meer duurzame alternatieven.

Kwaliteit, een breed begrip?

Tijdens het gesprek valt meerdere keren het woord ‘kwaliteit’. Daar kan iedereen een ander idee bij hebben toch? Jeroen: “Nou, als mij één kwaliteitskenmerk te binnen schiet is het dit: de bewoners van de woningen staan cen-

traal.” Dat is nog vrij algemeen lijkt mij? “Wij voeren ons werk eigenlijk altijd uit in bewoonde woningen. Daarom moeten we tijdig communiceren en laten weten wát en op welk moment we dat uitvoeren. Zo managen we de verwachtingen. Het is echt ontzettend belangrijk dat wij op de afgesproken tijd én binnen de geplande tijd de werkzaamheden uitvoeren. Daarmee beperken we de overlast tijdens renovatie en onderhoud zoveel mogelijk. Goed beschouwd is optimale aandacht voor de wensen van de klanten van onze opdrachtgevers maatgevend bij alles we doen. Goed voor elkaar dus.”

**(o.a. Draka kabelmateriaal / red.).*

Méer weten: logchies.nl

FOKKE & SUKKE
WORDEN GEK VAN DIE ZEIKERDS

PREFAB BOUW

OVERHOEKS BLOK F AMSTERDAM

175 Prefab huurapp., comm. ruimtes, WKO-ruimte die 5 blokken verwarmt, traforuimte en fietsstalling.
A Dura Vermeer Bouw Midden West BV
O Ymere
P Nick Mosch **PLU** Nick Sterkman
LM Sven Burgerding

OVERHOEKS BLOK N EN Q AMSTERDAM

113 Prefab huurapp. (N), 100 prefab huurapp. (Q), comm. ruimtes en fietsstallingen.
A Dura Vermeer Bouw Midden West BV
O Ymere **P** Nick Mosch (N), Rick Jongens (Q) **PLU** Nick Sterkman

POSTJESWEG WEESP

221 Huurappartementen, een fietsenkelder en commerciële plint verdeeld over twee torens van 9 resp. 19 bouwlagen.
A Van Wijnen Amsterdam
O Maarsse Groep **P** Marco Vlaar
LM André Kouwenberg

CLT BOUW

10 WONINGEN WARMENHUIZEN

10 Woningen volledig in CLT houtbouw.
A/O M.J. de Nijs en Zonen B.V.
P Rick Jongens
LM Sander Jakma

ELEMENTS AMSTELKWARTIER AMSTERDAM

23 Verdiepingen, 140 app., 3-laags parkeergarage. Hybride CLT bouw.
A Kondor Wessels Amsterdam
O Kondor Wessels Vastgoed
P Pascal Groot
PLU Emiel Nolten

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

Meer info: blomelektrotechniek.nl

Tom Stoop (adj. dir. De Nijs) en Bas van Velzen (inkoper De Nijs CLT):

Relatie tussen Parijs en Warmenhuizen is van hout

Warmenhuizen - "Houtbouw zit ons in de nerven, net zoals innoveren en samenwerken..." De toon is gezet in het gesprek met twee mannen die samen 49 jaar ervaring bij De Nijs op tafel leggen. Beiden zijn respectievelijk 25 en 24 jaar bij De Nijs werkzaam. En direct betrokken bij het bouwen in CLT bij De Nijs.

Tom Stoop: "Beperkingen zijn uitdagingen."

Tom: "De ontwikkeling van CLT binnen De Nijs gaat goed. Dat heeft direct te maken met het houtbouwconvenant van de MetropoolRegioAmsterdam (MRA). Ondertekenaars van dit convenant streven de doelstelling na om vanaf 2025 minimaal 20% van de woningbouwproductie binnen de MRA in hout en bio-based materialen te realiseren."

Het convenant komt voort uit het klimaatakkoord van Parijs uit 2015. Onder andere gericht op verminderen van CO₂-uitstoot bij de productie van materialen én besparen op materiaalgebruik. Bas: "Dus óók bouwen met de mogelijkheid om materiaal meermalen te gebruiken. Nu en in de toekomst. We moeten met z'n allen sterk inzetten op circulariteit. Houtbouw sluit daar praktisch naadloos bij aan." Tom: "Voor een aantal (bouw)fysische adviseurs is dat nieuw maar dat is meer onbekendheid dan onwilligheid."

Bas van Velzen: "Kwaliteitsbeheer speelt bij alles wat we doen een grote rol."

Denken, innoveren, leren, kennis delen

Bas: "Honderd jaar geleden bouwden wij al in hout, en steen natuurlijk. Nu hout als bouw materiaal sterk aan belangrijkheid wint verandert er veel. Ook bij partijen waar wij mee samenwerken, zoals installateurs. Houtbouw is prefab-bouw, je werkt modulair en in BIM. Dat vergt ook van de

installateurs dat ze begrijpen hóe het werkt. En dat ze hun eigen expertise inbrengen. Tom: "BIM is essentieel in het kader van automatisering en prefab-productie. Het gaat om de koppeling van het BIM tekenprogramma, het productieproces en de assemblage op de bouwplaats." De ontwikkeling gaat naar plug & play? "Ja, daarom moet je, zéker ook als installateur, investeren in extra tekenrondes en extra controles. Dat is een kwaliteitseis die wij onszelf en andere partijen stellen. Wist je trouwens dat Blom één van de eerste installatiebedrijven was dat BIM invoerde én het continu doorontwikkelt?" Bas: "Kwaliteitsbeheer, ondermeer door werken met DALUX, speelt bij alles wat we doen een grote rol. Je wordt er op afgerekend, net zoals op veiligheid." Is veiligheid geen kwaliteit op zich? "Absoluut".

Beperking als uitdaging

Houtbouw kent constructieve beperkingen. Tom: "Beperkingen zijn uitdagingen. Je moet durven en kunnen investeren in het opbouwen van ervaring. Door het maken van mock ups krijgen we antwoorden op vragen als *waar loop je tegenaan? *wat kunnen we straks op grote schaal verbeteren in proces, materialisatie en volgordelijkheid?"

Praktijkproef meerlaagse houtbouw

Tom: "We hebben bijvoorbeeld als praktijkproef drie gestapelde modelwoningen gebouwd. (In het kader van houtbouwproject Woodstone in Heerhugowaard / red.) We doen er ervaring mee op in meerlaagse houtbouw. Onze ervaring delen we met anderen zoals architecten, opdrachtgevers, installateurs, fabrikanten van prefab elementen. Já, óók met andere bouwers." Bas: "Het is vooral een kwestie van doen en klein beginnen: je weet zéker dat niet alles meteen helemaal klopt. En kom gerust kijken want middels transparantie delen we kennis en ervaring. Op die manier moet je alle betrokkenen het vertrouwen kunnen geven dat een CLT-gebouw voldoet aan gestelde eisen."

TNO Brandweer Bouwbesluit

Tom: "Neem het Bouwbesluit. Dat is nog niet actueel ingericht op houtbouw. Bij gemeentes ontbreken, logisch hoor, ook specifieke ervaring en (materiaal)kennis. In de mock up voor Woodstone testen we in overleg met TNO op brandveiligheid en geluidaspecten.

Daar zijn ook de Brandweer en de gemeente bij betrokken. Al innoverend neem je je stakeholders mee. Zoals Bas al zei vinden wij het delen van testresultaten essentieel. Op die manier bewandelen we samen het pad waarop je aantoont dat onze houtbouw voldoet aan het Bouwbesluit."

Veiligheid en houtbouw

Bas: "Je noemde veiligheid als kwaliteit. Nu al verandert er veel. Door prefabricage zijn er minder mensen op de bouwplaats nodig. Het bouwproces kun je beter controleren en wordt veel planmatiger. Een ander aspect, zéker bij houtbouw, is dat de bouwelementen steeds groter worden. Grote en relatief lichte elementen hijsen is een heel apart precisie- en veiligheidsonderdeel bij de assemblage. Hoe hoger je komt hoe windgevoe-

liger, dus lastiger, het is. Óók daarin doen we ervaring op en delen die." (De Nijs werkt met 12 eigen torenkranen en vaste teams van gecertificeerde kraanmachinisten en gecertificeerde aanpikkers. De onderneming heeft ook een acht man sterke Veiligheidscommissie en streeft in 2024 in te stromen in de SCL systematiek / red.)

Toekomst

Tom: "Bij ons zit nu de vierde generatie De Nijs aan het roer. Toekomstige generaties zullen een heel ander bedrijf meemaken. Ja, daar heeft 'PARIJS 2015' en de betaalbaarheid van bouwen alles mee te maken. We moeten blijven innoveren om een toekomst te hebben en iets achter te laten waar toekomstige generaties op verder kunnen bouwen."

Méer weten: www.denijs.nl

Earth Overshoot Day, Parijs en De Nijs CLT

Bas: "2 Augustus van dit jaar was het Earth Overshoot Day. Dat is de dag waarop er wereldwijd meer grondstoffen verbruikt zijn dan de aarde in één jaar kan produceren. Die dag valt elk jaar eerder. In ons werk merken we dat mensen beginnen te begrijpen dat het zo niet door kan gaan. De trend naar duurzaamheid en circulariteit zet door, dat betreft de totale bouwketen. Van opdrachtgever en architect tot producenten van materialen en de bouwbedrijven. Óók installateurs proeven die trend en innoveren, zowel in samenwerking met ons als met toeleveranciers en fabrikanten."

Project: The Mayor - Amstelveen

Aannemer: UBA - De Nijs Amstelveen v.o.f.

Projectomschrijving: Renovatie voormalig kantoorpand van KPMG tot zeer luxe wooncomplex vv van 315 won.: 177 huurapp., 121 koopapp., 27 luxe kooppenhouses en 10 villa's. Parkeergarage van 400m².

Projectleiding/werkvoorbereiding: Eric Bokhorst / Arjan de Geus
Leidinggevend monteur: Murat Yuksel / Arjan Markx / Chris v Drongelen

Opdrachtgever: M.J. De Nijs Project III B.V.

Remco van Barneveld, directeur productie HBB Groep in Heemstede:

Verbinding is de essentie

Gesprekken nemen weleens een onverwachte wending. Wijken af van het gangbare pad en bieden andere perspectieven dan verwacht. Bij HBB Groep is die kans groot. De succesvolle projectontwikkelaar en bouwer uit Heemstede stelt verbinding tussen mensen centraal. Het is de sleutel tot vooruitgang, al bijna 90 jaar.

Remco van Barneveld: "Verbinding zit al sinds 1935 in ons DNA."

Zonder drempels

Remco van Barneveld is directeur productie bij HBB Groep. In 2019 kwam hij de onderneming versterken en bracht een schat aan jarenlange ervaring mee (ondermeer BAM en Aan de Stegge). Tevens werd hij mede-eigenaar van de onderneming. *Remco:* "Op een gegeven moment begon het werken binnen een grote corporate organisatie me tegen te staan. In diverse managementfuncties, hoe interessant ook, groeide ik verder van de bouwpraktijk af dan ik wilde. Dat ging mij dwars zitten." *Zo kwam je dus in de markt?* "Ja, en daar kwam HBB Groep op mijn pad, een aantrekkelijk platte organisatie. Zo'n 50 vaste medewerkers in het bouwbedrijf en 15 in de projectontwikkeling. Géén hiërarchische drempels, géén afdelingshoofden, iedereen direct toegankelijk, goede mindset en interessante projecten." HBB ontwikkelt en bouwt relatief veel in het hogere segment. Realiseert ook binnenstedelijke nieuwbouw- en renovatieprojecten met veel aandacht voor de omgeving en duurzaamheid.

People's business

HBB Groep heeft als motto 'verbinding'. Dat slaat op medewerkers onderling, op zakelijke relaties en op mensen in hun woon- en werkomgeving. *Remco:* "Iedereen weet dat bouwen alleen lukt als je op elkaar kunt rekenen. Dat is een belangrijke reden écht te investeren in je mensen, een vaste kern te smeden. Daarnaast is vertrouwen in -en bouwen op- onze opdrachtgevers, adviseurs, co-makers, onderaannemers en toeleveranciers onmisbaar. We zijn coöperatief ingesteld, laagdrempelig en benaderbaar. We geloven in oprechte samenwerking en samen het projectbelang voorop stellen. Zo kunnen we met elkaar succesvol zijn en onze opdrachtgevers optimaal van dienst zijn.

In de crisis van 2010 begon de uitstroom van vakmensen, terwijl de instroom van leerlingen steeds verder stagneert."

Lastiger

Wat zijn de gevolgen? "In het algemeen is de beheersing van proces en kwaliteit lastiger geworden. De *Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)* die binnenkort in werking treedt is wel begrijpelijk, helaas. Er zijn in onze sector steeds minder kwalitatief goede mensen te vinden, dat maakt het steeds lastiger de kwaliteit van het op te leveren product te waarborgen. Daarnaast is het lastiger grip te houden op het engineering- en bouwproces. Hopelijk zet een ander de sector aan meer te investeren in het opdoen van vakkennis en procesbeheersing. Ik vind namelijk dat het geen vraag zou mogen zijn of je als opdrachtgever wel de kwaliteit krijgt waar je voor betaalt." *De wet gaat de betere aannemers van de slechte onderscheiden?* "Voor de goede bouwers acht ik de impact gering. Al zal er wel kritischer naar gekeken worden welke co-makers, onderaannemers of leveranciers bij een project te betrekken. Een goede ontwikkeling, denk ik. Aannemers zijn tenslotte verantwoordelijk voor de prestaties van hun onderaannemers." *(HBB draait een proefproject om kennis op te doen over de impact van deze wet en sorteert daarmee voor op wat komen gaat. Optimale documentering is een belangrijk onderdeel / red.)*

Dit gaat hem wel worden

Co-making is voor HBB Groep een vanzelfsprekendheid. Wat is het juiste moment om een co-maker zoals een installateur aan tafel te vragen? "Van elk nieuw project, uit eigen ontwikkeling of van een derde partij, maken we eerst zelf een kostenraming. Een project kan in die fase (VO) al stuklopen op bouwkos-

ten of de business case. Pas als je vrij zeker weet 'dit gaat hem wel worden' is het zinnig derden te laten rekenen. Specifiek advies, en Blom heeft erg veel expertise, winnen we regelmatig al eerder in. Je zit zo 1 á 2 jaar jaar met elkaar aan tafel voordat een opdracht definitief is." Van Barneveld noemt als voorbeeld project Waterlandlaan in Purmerend. "In elke fase lopen we samen, van VO en DO naar TO en UO, op elk project leer je elkaar meer kennen en waarderen."

Elkaar versterken op vertrouwensbasis

HBB Groep werkt met een vaste kern van externe partijen. "Noem het een keuze voor zekerheid met vertrouwen in elkaar. Zo kweken en onderhouden we een kring van bedrijven die óns wezenlijk versterken. Wij zijn bouwkundigen, goed in projectmanagement en procesbeheersing, het uitvoerbaar

krijgen van een ontwerp, het verbinden van specialisten etc.. We vragen de verschillende specialisten hun deel in te vullen met een optimaal plan." *Al dan niet budgetgestuurd?* "In ieder project speelt geld een rol, maar we maken samen de keuzes die het beste zijn voor een project.

"Belangrijke kwaliteit is de bereidheid om samen te verbeteren."

Om te leren, evalueren we onze samenwerking. Dit doen we intern maar we laten ook onszelf beoordelen door onze partijen. Dat laatste is recent gestart. Jammer genoeg maakt nog niet elke partij gebruik van die mogelijkheid. De volgende stap is, dat we projectoverstijgend met elkaar in gesprek gaan om te delen wat

goed gaat en nog beter kan. Op onderdelen doen we dit al, maar we willen het breder trekken."

Nog even over kwaliteit

Het brede begrip kwam al even ter sprake. Ondernemen in de wetenschap dat je het samen moet maken is een facet. "Een belangrijke kwaliteit is de kracht samen het gezamenlijke doel voor ogen te houden en het op een verantwoorde manier realiseren van ene project. Specifiek voor Blom denk ik aan kwaliteiten als hun expertise, de schaal-grootte van de organisatie waardoor het mogelijk moet zijn om vaste projectleiders, uitvoerders en montageleiders op onze projecten in te zetten. En nog een belangrijke kwaliteit is de bereidheid om samen te verbeteren en onze projecten nog beter georganiseerd te krijgen."

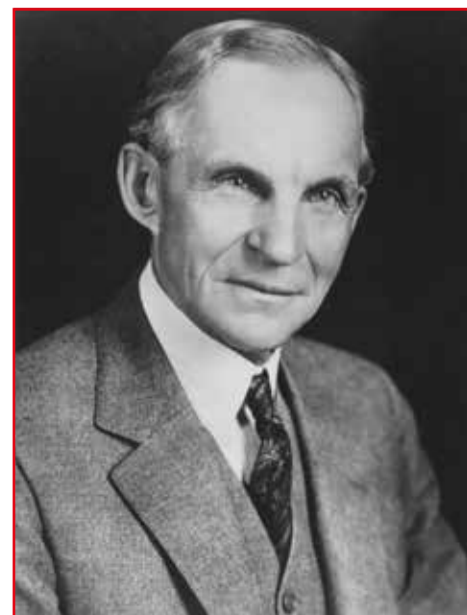
Alles hangt met alles samen

"Verbinding is essentieel bij alles wat we doen. Het blijft tenslotte mensenwerk. Daarom vind je mij ook regelmatig op de steigers."

Meer over HBB Groep: www.hbbgroep.nl

1. **Project:** Gonnet - Haarlem P Remco Ligthart LM Stefan Bakker
2. **Project:** LINK! - Haarlem P Yoran Deptolla LM Mike Tuithof
3. **Project:** Vierhoek - Haarlem P Gaby de Jong LM Ali Özdemir
4. **Project:** Waterland - Purmerend P Arjan de Geus LM n.t.b.

De succesvolle visie van Henry Ford

"Coming together is a beginning staying together is progress and working together is success"

Henry Ford, geboren in 1863 Detroit. Onvermoeibaar innovator, ondernemer, doorzetter. Maakte ruim een eeuw geleden mobiliteit bereikbaar voor miljoenen.

RENOVATIE/ UTILITEIT

THE MAYOR AMSTELVEEN

Renovatie voormalig kantoorpand van KPMG tot luxe wooncomplex vv van 315 won: 177 huurapp., 121 koopapp., 27 luxe kooppenthouses en 10 villa's. Parkeergarage.
A UBA - De Nijs Amstelveen v.o.f.
O M.J. De Nijs Project III
P Eric Bokhorst/Arjan de Geus
LM Murat Yuksel/Chris v. Drongelen

GLOBE WARMENHUIZEN

Renovatie horecagelegenheid uit de 17e eeuw tot trendy urban cuisine restaurant.
A Bouwbedrijf Meijer
O Vrienden van de Moriaan
P Marco Dekker
LM Hil Pronk

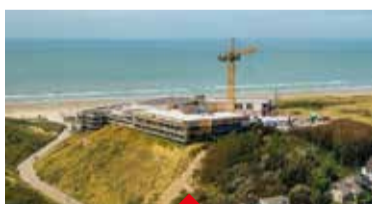
DE ZANDKASTELEN AMSTERDAM

Renovatie kantoorgebouw ING tot 263 app., vergaderruimtes, kantoorunits, horecagebieden, interne straat, parkeergarage en fietsenstallingen.
O Zandkasteel Amsterdam CV/Wonam **A** Kondor Wessels Amsterdam **P** Eric Bokhorst / Marco Vlaar **PU** Dennis van Dijk

WESTERWERF BOBS SALOON UITGEEST

Verbouw van 'Bobs Saloon' naar appartementen en bedrijfsruimtes.
A Newbouw
O Tumbler Investments BV
P Marco Dekker
LM Peter Blokdijk

STRANDHOTEL HOGE DUIN WIJK AAN ZEE

Renovatie 36 hotelkamers, nieuwbouw 76 kamers, 4 vergaderzalen, wellnessruimte, feestzaal en restaurant, v.v. 700 PV-panelen.
A Tervoort Egmond **O** Rith Groot **P** Gaby de Jong **LM** René Beers

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

Meer info: blomelektrotechniek.nl

Wimar Zurlohe (Hoofd Techniek bij AMVEST):

Elk project is een thuiswedstrijd

...en die wil je winnen. Dat kan alleen als je een team vormt waarin iedereen het doel én de eigen inbreng helder voor ogen heeft. Amvest heeft als doel te voorzien in een leefomgeving en woningen waarin mensen zich comfortabel en veilig thuis voelen.

"Elkaar scherp houden zorgt voor optimaal resultaat."
 Wimar Zurlohe (Hoofd Techniek Amvest)

Het speelveld

Als investeerder beheert Amvest zo'n 22.000 woningen. Die portefeuille groeit. Nieuwe woonprojecten zijn continu in ontwikkeling. Het betreft vrijesector- en sociale huurwoningen plus zorgwoningen. Amvest is zeer milieubewust betrokken in de totale bouwketen. Binnen het investeringsbeleid ligt sterke focus op duurzaamheid.

De spelers

Zurlohe: "Wij ontwikkelen en realiseren vanuit de overtuiging dat goed wonen sterk bijdraagt aan een beter leven. Dat geldt zowel voor iedereen afzonderlijk als voor 'de wijk'. Er zijn veel verschillende spelers nodig om dat doel te bereiken. Het begint met planontwikkelaars en investeerders. Je krijgt onder meer te maken met architecten en aannemers, wensen van bewoners en eisen van (semi)overheden. Binnen het kader van de mogelijkheden wil je bewoners zoveel mogelijk zekerheid geven voor veilig en comfortabel wonen. Dat is een samenspel." *Installatietechniek neemt daarbij een belangrijk plaats in?* "Je ziet daarin een sterke stroomversnelling optreden."

PVE Programma van Eisen

Ontwikkeling van woonwijken en huizen begint met een PVE, het Programma van Eisen. Wat woningen betreft is BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen) een vitaal uitgangspunt. Ook streven investeerders naar duurzaamheid en toepassing van zoveel mogelijk energiebesparende technieken. "In het kader van het VO-traject en de begrotingen wordt hergebruik van materialen steeds belangrijker. Hetzelfde geldt voor materiaal uit recycling. Van aannemers verwachten wij dezelfde visie opzichte van hetgeen hun onderaannemers aanbieden. Begrotingen vergelijken op duur-

de leveringscapaciteit van maatschappijen. De infrastructuur die maximale beschikbaarheid mogelijk maakt blijft achter, het kabelnetwerk kraakt. Energiemaatschappijen zitten ook in het keurslijf van de wettelijk verplichte leveringszekerheid." *Per woning of per wijk energie opwekken via zonnestroom is een oplossing?* "Deels, Amvest houdt daar in al haar projecten rekening mee (BENG/red.). Helaas is het elektriciteitsnetwerk in veel gevallen nog niet berekend is op teruglevering van energie-overschotten. De salderingsregeling vervalt op termijn en dat brengt opslagen en distributiemogelijkheden van energie eerder in beeld. De technische ontwikkelingen in elektro- en datechniek gaan razendsnel. Koppelingen tussen verschillende toepassingen en het op afstand kunnen regelen zorgen voor veel veranderingen in de sector."

"Praktisch alles gaat richting full electric en energie-neutraal wonen."

Posities veranderen

Wimar Zurlohe is bouwkundige. Werkte jarenlang bij aannemers. Koos bewust voor de grotere diversiteit aan opdrachtgeverszijde. Het werd Amvest. "Vanuit deze rol maak ik mee hoe traditioneel de bouwwereld in veel opzichten nog steeds is.

Natuurlijk vinden er innovaties plaats, belangrijke zelfs. Maar ondanks dat blijft het een traditionele branche. Veranderingen treden vaak op onder druk van buitenaf. De maatschappij is veranderd en daar moet rekening mee gehouden worden. Er wordt verwacht dat een service geleverd wordt, niet alleen maar een paar muren met een dak erop. Juist met elektra kan daarop ingespeeld worden." *Bijvoorbeeld?* "Voor veiligheid van bewoners bijvoorbeeld rekening houden met voldoende verlichting en het op afstand kunnen zien wie voor je deur staat. Voor duurzaamheid bijvoorbeeld het automatisch uitschakelen van verlichting. Net zoals een intelligent systeem voor laden van fietsen/scooters / auto's, gecombineerd met andere installaties in het complex. Voor klanttevredenheid bijvoorbeeld het pro-actief signaleren van noodzakelijk onderhoud en het aanbieden van extra diensten via een app. Veel partijen weten Amvest te vinden, ook buiten de bouwsector. Hoewel Amvest als belegger niet rechtstreeks opdracht geeft aan een installateur, blijft het noodzakelijk met elkaar in gesprek te blijven. Juist om ervaringen te delen op gebied van veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid (lees: huurder)."

Die ontwikkeling heeft gevolgen voor de positie van de adviseur/installateur in het vroegste stadium, die wordt dominant? "Ik twijfel er niet aan. Als je elkaar scherp houdt win je de wedstrijd."

Meer weten: amvest.nl

Amvest verwerft vijf sterren***** in duurzaamheidsbenchmark GRESB

De Global Real Estate Sustainability Benchmark is de wereldwijde maatstaf voor duurzaamheid in vastgoed. Het Amvest Living & Care Fund werd in 2022 uitgeroepen tot meest duurzame zorgvastgoedfonds van West-Europa.

Project: Jonas - Amsterdam

Aannemer: Ballast Nedam West

Projectomschrijving: Wooncommunity v.v. 273 koop- en huur studio's, 7 commerciële ruimtes, filmzaal, collectieve huiskamer, poolbar, dakstrand, elektrische deelauto's en parkeergarage.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Remco Ligthart / Edwin Swan

Leidinggevend monteur: Nick Wigarda / Jeffrey Bakker / Peter Krap

Opdrachtgever: Amvest

Erik Beers, hoofdvoerder en Jeroen Klooster, projectleider voorbereiding BOT BOUW

Het realiseren van woontoren hoge ambities

De samenwerking tussen BOT BOUW uit Heerhugowaard en Blom Elektrotechniek resulteerde al in duizenden vooral Amsterdamse woningen. Onder andere het bijzondere project 'Lieven' van 1700 woningen, deels in tunnelbouw. Momenteel werkt men samen aan Project Opportuna op het Allebéplein in de hoofdstad. Hier verrijst een duurzame woontoren van 20 verdiepingen en 65 meter hoog. In prefab! Een ontwerp van Office Winhov.

Erik Beers: "We zijn heel wat gewend."

Torenhoge ambities?

"Laten we niet overdrijven" zegt hoofdvoerder Erik Beers. "We zijn heel wat gewend." Voor ons is wel nieuw dat het een heel hoog gebouw in prefab is. Een techniek die door ons niet eerder in een dergelijk project is toegepast." vult Jeroen Klooster, projectleider voorbereiding, direct aan. Beers: "En wat ambitie betreft, die stellen we altijd hoog. Het is een kwaliteitskenmerk zó te bouwen dat je de verwachtingen van je opdrachtgever overtreft. Dat vergt samenspel met je partners en die kies je zorgvuldig. Wij werken graag met familiebedrijven, die hebben over het algemeen een zelfde mentaliteit."

Co-making invulling geven

Het Opportunaproject betekent voor BOT BOUW een stap vooruit in anders bouwen.

Jeroen: "Ook voor de meeste partijen waar wij mee samenwerken vergt deze aanpak wennen. In

het geheel van voorbereiding is veel tijd en energie gaan zitten, ook door Blom. Naarmate het project meer vorm kreeg groeide bij iedereen het enthousiasme, dat is leuk om mee te maken." Erik: "Co-making betekent dat je er met z'n allen instapt en verantwoordelijkheid draagt. We zijn nogal praktisch gericht. Ook bij prefab wil ik niet blijven hangen in een wekenlange zoektocht naar de mooiste prefab oplossing. Als, bijvoorbeeld, storten in het werk praktisch is doen we dat, vind ik." Jeroen: "Door een belangrijk deel van de werkzaamheden van de bouwplaats naar de fabriek te verplaatsen moet je anders denken. Een partij als Blom dacht vanaf het

Jeroen Klooster: "Prefab is een andere manier van hoogwaardig bouwen."

begin direct met ons mee. We overlegden ook samen op de fabriek van de prefab elementen. De meeste installaties zitten namelijk in de vloeren." Erik: "In

communicatie werkt het beter als co-makers elkaar ook van gezicht kennen. Saamhorigheid is een belangrijk element, dat maak je niet in prefab."

Over kwaliteit gesproken

Kwaliteit is een breed gehanteerd begrip binnen BOT BOUW. Jeroen: "De basis ligt in het voortraject, in het overleg met je opdrachtgever. Weten wat de bedoeling is, de eisen en wensen kennen. (Onder andere ten aanzien van CO2 uitstoot en andere milieugebonden wet- en regelgeving / red.) Het tekenwerk

"De dagstart is een belangrijk kwaliteitsmoment."

en de begroting moeten foutloos zijn, óók van de onderaannemers." Erik: "In ons streven naar kwaliteit trekken we bijvoorbeeld regelmatig een **modelwoning** naar voren. Ten behoeve van onze opdrachtgevers, en onszelf, maken we die als referentieobject voor de beoogde kwaliteit." Jeroen: "Let op hè, kwaliteit zit ook in de zaken die je niet ziet, zoals onderdelen van installaties in wanden en vloeren. Vertrouwen geven en krijgen is óók een kwaliteit."

Erik: "De dagstart, dat kwartiertje-met-koffie voordat je de bouwplaats op gaat is een **kwaliteitsmoment** dat waarde toevoegt. Elke bouw kent veel kritische momenten, je moet alles op elkaar afstemmen. Bij tunnelbouw speelt dat heel sterk, Blom weet daar álles van. In ruwbouw en afbouw voorkomt het fouten en faalkosten. Werken in prefab is daarop geen uitzondering. Kwaliteit is dat je iets zó goed maakt als je het thuis zou willen hebben, perfect en duurzaam. Dat vraagt vakkundige partners

die er precies zo over denken voordat je begint – elke dag opnieuw."

Traditionele bouw?

Ondanks alle innovaties is de bouw een vrij traditionele bedrijfstak? Jeroen: "Men noemt ons wel eens een traditionele bouw. Wij zeggen eerder een toonaangevende gedegen bouw, de voorbereiding van project Opportuna bevestigt dat. Zo'n woontoren in prefab is

daardoor geen experiment maar op een andere manier hoogwaardig bouwen. Met gebruik van innovaties die zich bewezen hebben, op basis van gezamenlijke ervaring." Die traditie houden jullie er in? Erik: "Reken maar.

De bouw van Opportuna is inmiddels gestart. Oplevering eind 2024.

Meer weten: kijk eens op botbouw.nl

Project: Opportuna August Allebéplein - Amsterdam

Aannemer: BOT Bouw

Projectomschrijving: Duurzame woontoren van 20 verdiepingen en 65 m hoog v.v. 174 app. Alles in prefab bouwmethode.

Projectleiding/werkvoorbereiding: Daniël Tesselaar

Leidinggevend monteur: Arno Heisterkamp

Opdrachtgever: Lieven De Key

Bescheidenheid met een knipoog

Alkmaar – november 2023. Ook langs de Alkmaarse rondweg ter hoogte van schaatstempel De Meent laat Blom Elektrotechniek zich regelmatig zien. Misschien een tikje uitdagend en nieuwsgierig makend?

In elk geval bieden we onze werknemers en die dat willen worden, een bijzondere werkomgeving. Binnen ons familiebedrijf spelen **aandacht** en onderlinge **betrokkenheid** een belangrijke rol. Net zoals fysieke en sociale

veiligheid. Door te investeren in medewerkers werken we aan hun **baanzekerheid** en de **continuïteit** van onze solide onderneming. Onze opdrachtgevers schakelen ons in voor hun mooiste projecten. Van heel groot en ingewikkeld tot kleiner en superspecialistisch. We zijn voor velen hun preferente adviseur en installateur. De werkomgeving daagt mensen uit het beste uit zichzelf te halen. Wij stimuleren dat en maken het mogelijk. Bijvoorbeeld met glasheldere **Persoonlijke Ontwikkelingsplannen**

op ieder niveau, van stagiair en leerling-monteur tot all round projectleider en méér. Van leidinggevend monteur tot werkvoorbereider/BIM-modellieur.

Blom Opleidingen (intern en extern) biedt medewerkers aantrekkelijke toekomstmogelijkheden. Zo kan iedereen met ambitie en interesse, binnen de eigen capaciteiten, uitgroeien tot topper in zijn of haar vakgebied. Ook de **uitstekende arbeidsvoorwaarden** werken stimulerend.

WOONGEBOUWEN

SINGELBLOK
AMSTERDAM

401 Huurapp. verdeeld over 8 aan elkaar gebouwde woonblokken met parkeergarage.

A Heddes Bouw en Ontwikkeling
O Heddes Bouw en Ontwikkeling
P Justin Haller **PLU** Matthew Deken
LM Martin Goudriaan

KAVEL O
AMSTERDAM

128 Koop-, 32 huurapp., ondergrondse parkeergarage en comm. plint. Verdeeld over 3 torens van 10, 6 en 5 verdiepingen.

A M.J. de Nijs en Zonen B.V.
O M.J. de Nijs en Zonen B.V.
P Justin Haller **PLU** Edwin Swan
LM Mohamed El Ayadi

KAVEL 2B
AMSTERDAM

250 Huurwoningen, 6 liften, kelder v.v. rijwielstalling en bergingen

A Van Wijnen Hoofddorp
O Van Wijnen Hoofddorp/ CBRE
P Ruud Besseling
LM Lars de Rooij

HOLLAND PARK (296 APP.)
DIEMEN

296 Huurwon., bestaande uit 2 torens van 7 verdiepingen, 3-laags parkeergarage.

A Bouwcombinatie HPD
O Amvest RCF / Aegon
P Rick Jongens
LM Nick Den Adel

JAAGPAD
ALKMAAR

Fase 1: 228 koop- en huurapp. en parkeergarage. Fase 2: 183 koop- en huurapp. en parkeergarage.

A Ouwehand Bouw Katwijk B.V.
O Alkmaar Hoog B.V. / Ouwehand Bouw Groep B.V.
P Gaby de Jong
LM Patrick Visser / Dave van der Ham

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

Meer info: blomelektrotechniek.nl

Hielke de Vries, commercieel/technisch adviseur

Begrijp ik het goed, is dit ècht de bedoeling...?

Hielke de Vries: "We zijn scherp op het signaleren van risico's."

Deze vraag stelt Hielke de Vries zichzelf én andere projectpartners regelmatig. Altijd als gevolg van door-nemen van ontwerpen en bestekken. Hielke: "Je komt situaties tegen waarvan je denkt, of zéker weet, dat het anders kan.

Of anders moet. Dat kan een installatie- en materiaaltechnische reden hebben. Ook financieel-technisch gezien is aanpassing van een ontwerp vaak minstens zo belangrijk."

Je bent functioneel lastig? "Dat mag je best zo zeggen, ik vind het een kwaliteit van ons. Respectvol kritisch kijken en mee- en vooruit denken voegt meerwaarde toe in elke projectfase. Daar ben ik van overtuigd."

Traject naar kostenraming
"Je hebt de uiteindelijke opdrachtgever met z'n wensen en eisen.

Planontwikkelaars en architecten buigen zich er over. Op installatiegebied komt al snel een installatie-adviesbureau in beeld. "Onze opdrachtgevers zijn vooral de aannemers. Zij betrekken ons bij een project zodra een VO (Voorlopig Ontwerp) beschikbaar is. De vraag naar maakbaarheid en kosten komt op tafel. Maken kunnen we echt elk project, hoe ingewikkeld of omvangrijk ook. Op basis van het VO, onze ervaring, aannames en kengetallen maken we een kostenraming. Zo nauwkeurig mogelijk."

De bedoeling

Is alles goedschiks mogelijk wat architecten en installatie-adviseurs bedenken en ontwerpen? "Eerlijk gezegd vragen aannemers en wij ons dat wel eens af. Theoretisch zijn ze sterk - wij benaderen een project met specifieke praktische ervaring. Vanuit die positie vraag je wel eens 'is dat ècht de bedoeling...?' Toelichting verheldert, dat geldt voor alle betrokkenen. Als het nodig is vind je samen alternatieven die de kwaliteit verhogen. Dat geldt

voor constructies, installaties, materialen, logistiek, enzovoort. Je voorkomt er ook misverstanden, gedoe en faalkosten mee. Uiteindelijk komt er een DO (Definitief Ontwerp). Dan gaan wij heel nauwkeurig rekenen."

Nuttig blaffen

Bij relaties hoor ik wel eens dat jullie als adviseur ook een soort waakhond zijn. "Klopt!

We zijn scherp op het signaleren van risico's, zoals bijvoorbeeld constructiedetails rond kabelgoten en wanden doorboren en

"Als adviseur zijn we óók procesbewaker."

niet-uniforme plaatsing van meterkasten. Of dat PV-panelen conform de BENG wel op het dak passen in verband met looppaden, valbeveiliging en kanalen van andere installaties. Bovendien zijn we strakke budgetbewakers. Onder andere door het aandragen van kostenbesparende optimalisaties." Nuttig blaffen? "Ja, en doorbijten als dat nodig is."

Definitief Ontwerp en Definitieve Offerte

Ook het uitpluizen van zo'n DO leidt tot vragen en antwoorden. Zo ontstaat de basis voor een Definitieve Offerte. "Eigenlijk ligt die offerte zelden ver af van de kostenraming die we eerder maakten. Tenzij er grote veranderingen ten opzichte van het VO zijn. Tijdens de realisatie kunnen ingrijpende wijzigingen leiden tot prijsaanpassing." *Gaat jullie prijs dan omhoog of omlaag?* "Allebei komt voor." *Wat vind jij echt killing op prijsgebied?* "Een definitief of technisch ontwerp met teveel open einden. Als er wordt gezegd 'dat zien we wel in het werk...' gaan mijn haren overeind staan. Open einden zijn bronnen voor onvrede,

ze geven meestal vertraging en gedoe."

Hoe is de relatie met installatie-adviesbureau's? "Kan spannend zijn maar ik zie het als een compliment dat wij toenemend mede-adviseur zijn. We trekken steeds meer samen op in plaats van elkaar te controleren."

Invloed teamwerk op offerte

In elke begroting vormt de factor arbeid een belangrijk onderdeel. "Het is de kunst arbeidsuren zo realistisch mogelijk in te schatten. In berekeningen en plannings gaan wij primair uit van op elkaar ingespeelde vakmensen. Intern trainen we daar heel gericht op, communicatie is superbelangrijk. Dat wéten onze opdrachtgevers. We delen de ervaring dat goede onderlinge samenwerking urenverlies én faalkosten vermindert. Tijd besparen is geld besparen, dat vind je terug in onze offertes." (NB praktisch alle engineers, calculators, werkvoorbereiders en tekenaars bij Blom Elektrotechniek kennen de praktijk op de werkvloer 'buiten' / red.)

Blom's Groene Offerte - BGO

Duurzaamheid, BGO en Triple-P: onder andere milieumaatregelen en grondstofkosten zetten de bouwwereld onder druk. Hoe ga je daar mee om? "In de hele keten groeit de aandacht voor duurzaamheid en circulariteit. We zijn er al langer innovatief mee bezig. Ons nieuwste initiatief is Blom's Groene Offerte, de BGO. Blom's Groene Offerte BGO houdt rekening met Triple-P (People Planet Profit)*. Dat spreekt opdrachtgevers aan. Net zoals investeerders. In overleg met de opdrachtgever brengen we deze offerte uit náást de gebruikelijke standaard aanbidding."

(lees meer over BGO op pagina 12)

KWALITEIT is ook

- elkaar de tijd geven om de zaken in één keer goed te doen
- elkaar eens bellen in plaats van te mailen of te appen
- even laten weten dat je mail of app hebt ontvangen

***Triple-P in het kort**

PEOPLE

Alles draait om mensen. Hoe je met elkaar omgaat, verschillen respecteert. De zorg voor een veilige werk- en leefomgeving. En hoe inclusief je bent -of wilt zijn- als onderneming. Goed werkgever- en werknemerschap. Dat soort onderwerpen.

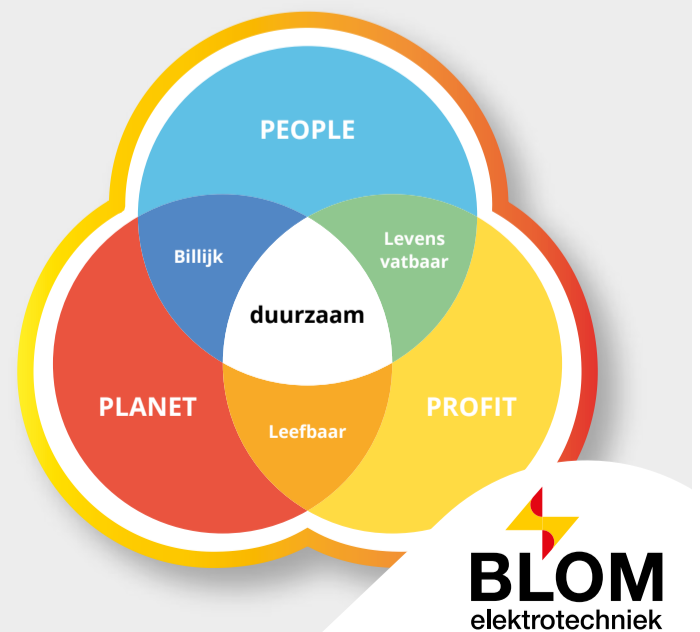
PLANET

Richt zich op aandacht voor het milieu, winning en gebruik van grondstoffen. Aandacht voor alternatieven, hergebruik en circulariteit. Duurzaamheid, energiebesparing, innovaties die bijdragen aan een goed leefklimaat. Dat soort onderwerpen.

PROFIT

Winst maken is noodzakelijk om te blijven bestaan. Wat is verantwoorde winst? Wat is mogelijk en wat kan circulariteit bijdragen aan het voortbestaan en groei van ondernemingen? Winst is belangrijk voor welvaart én welzijn. Winst raakt direct aan de belangen van People en Planet. Dat soort onderwerpen.

In haar meerjarenplan "Samen verder bouwen aan de kracht van Blom" en dagelijks handelen spelen de drie P's een belangrijke rol.

BLOM
elektrotechniek

Wat maakt een woningbouwproject tot 'Speciaal Project'?

In de buurt van de Amsterdamse RAI groeit het deelgebied 'Kop Zuidas'. In deze stads-wijk-in-wording verrijzen bijzondere gebouwen voor wonen, werken en ontspanning. Onderscheidend in architectuur, (multi)functionaliteit en duurzaamheid. Zo ontstaan wellicht Gemeentelijke Monumenten van de toekomst?

Eén van die bijzondere gebouwen is Crossover. Een ontwikkeling van AM en gerealiseerd door BAM Wonen Speciale Projecten. (Beide onderdeel van de Koninklijke BAM Groep). Henk Dilweg en Bart Lemmens, resp. directeur en adjunct-directeur BAM Wonen Speciale Projecten, belichten enkele aspecten rond Speciale Projecten.

Henk Dilweg: "We selecteren op vaktechnische kennis en gezamenlijke ervaring."

"Het is een mix van factoren die stuk voor stuk onderscheidend veel eisen van alle partijen die wij erbij betrekken. Speciale projecten zijn vrijwel altijd omvangrijk en bouwtechnisch en installatietechnisch ingewikkeld. Net zoals vele contractvoorwaarden" vat Dilweg kort samen. "Logistiek is ook zo'n complicerende factor, veel projecten zijn binnenstedelijk, dat brengt extra voorwaarden met zich mee. Je moet rekenen met de beperkingen van de omgeving, hinder voorkomen, risico's beperken. Bedrijven die wij inschakelen moeten overall zo georganiseerd zijn dat ze naadloos in onze organisatie meedraaien." vult Lemmens aan. Daarmee het belang van de juiste partnerkeuze onderstrepd.

Zekerheid vragen, zekerheid bieden Bij de keuze van partners in een 'Speciaal Project-team' speelt zekerheid een belangrijke rol. Dilweg: "We selecteren uiteraard op vaktechnische kennis en ervaring. Plus de ervaring die wij met elkaar hebben op andere projecten. Solvabiliteit is ook zo'n punt, een project loopt vaak vijf jaar vanaf het prille begin tot de oplevering. Die rit wil je samen maken, daar zal ik straks nog iets over zeggen. Bart noemde al het kunnen meedraaien in onze organisatie. Het tempo ligt hoog, onze plannings zijn strak." Lemmens: "Organisatievermogen dat bij ons aansluit is een onmisbare kwaliteit. Het komt ook tot uiting in de contacten met instanties zoals (semi)overheden, brandweer, nutsbedrijven en netbeheerders. Je moet goed kunnen coördineren, we trekken samen op. Daarbij zijn we als aannemer steeds verantwoordelijk naar onze opdrachtgevers." Naast de zekerheden die BAM vraagt biedt de on-

derneming haar partners binnen contracten de zekerheid van een solide relatie. Dilweg: "We kijken welke mogelijke partner een werk het beste ligt, dat bevordert samenwerking en kwaliteit. En we verdelen de portefeuille uit oogpunt van continuïteit, en waken daarbij voor te grote wederzijdse afhankelijkheid."

Organisatievermogen

Dilweg noemt in dat verband de Wet Kwaliteitsborging in de Bouw die per 01 januari 2024 gefaseerd intreedt. "Die heeft impact op het hele traject van ontwerp- en uitvoeringsfase. Voor ons soort projecten geldt deze nog niet, maar werpt wel een schaduw vooruit. Wat gebeurt er, wat verandert er en waarom en hoe... De bewijslast is een belangrijk onderdeel. Dus de installateur moet alles, elke aanpassing ook, terdege administre-

Bart Lemmens: "Zo'n situatie waarin installateurs structureel een adviserende rol innemen is de toekomst..."

ren en kunnen verklaren. Naar ons toe én naar de betrokken instanties. Ook als het BREEAM certificaat van toepassing geldt dit voor installaties." (In het kader van de wet controleren onafhankelijke kwaliteitsborgers of aan alle technische eisen wordt voldaan. De aannemer is eindverantwoordelijk. Duurzaamheid en toekomstbestendigheid zijn belangrijke factoren. / red.)

Is het maakbaar en hoe maken we het zo goed mogelijk? Belangrijke vragen, de antwoorden bepalen mede het succes van een project. Lemmens: "Zéker bij Speciale Projecten schakelen we installateurs zo vroeg mogelijk in. In het algemeen kun je stellen dat niet alle installatieadviesbureaus voldoende kennis in huis hebben voor Speciale Projecten. Dat maakt de rol van de installateur-adviseur belang-

rijker." Dilweg: "Zoals bekend zijn onze projecten toenemend complex. We realiseren onder een veelheid aan eisen en voorschriften, BREEAM, BENG, etc. etc.. De inbreng van de installateur die zich continu ontwikkelt op kennis- en adviesgebied zorgt voor meerwaarde. Je hebt het dan over technische kennis en organisatorische eigenschappen. Communicatievaardigheid is ook essentieel. Zo ontwerp je in nauwe samenwerking eerder iets wat samen goed uitvoerbaar is en binnen de prijsstelling past." Lemmens: "Zo'n situatie waarin installateurs structureel een adviserende rol innemen is de toekomst..." Dilweg: "Dat is wel mijn wens en streven, ja. Dan maken we een project samen zo goed mogelijk."

Voortschrijdend inzicht en slim balanceren Dilweg: "Zoals ik al zei hebben een Speciale Projecten (en veel andere bouwprojecten) al gauw een wordingsgeschiedenis van zo'n 5 jaar. Dat vraagt van elke discipline visie op toekomstige ontwikkelingen. Bouwtechnische ontwikkelingen gaan redelijk snel, zoals prefab en houtbouw. Wet- en regelge-

ving op milieugebied leiden regelmatig tot veranderingen in het oorspronkelijke ontwerp. Vanuit opdrachtgevers zijn er zowel initiatieven als investeringsbereidheid rond duurzaamheid." Lemmens: "Bij Crossover bijvoorbeeld vervingen we de aanvankelijk geplande gevelstenen door stenen uit recycling." Dilweg: "Wat energiebesparing en energiewinning betreft worden in praktisch elk PVE en ontwerp PV-installaties opgenomen. Teruglevering van elektriciteit stuit op bezwaren, het net is overbelast. De opslag van energie in batterijen en verdeelsystemen komt er aan. Dat heeft allemaal invloed op bouwkundig- en installatiegebied. We zagen en zien ook effecten bij de toename van draadloos gestuurde installatieonderdelen zoals verlichting en beveiliging." Lemmens: "Toekomstige ontwikkelingen vragen innovatieve installateurs met een flexibele instelling. Bijschakelen tijdens de uitvoering moet je aankunnen."

Bij Speciale Projecten is het een constant balanceren tussen wat nú kan en straks mogelijk wordt. Het is ook een mentaliteitskwes- tie denk ik."

Paul Spaargaren, senior project-leider BAM Speciale Projecten: "Werkplezier en kwaliteit maak je samen. Ook op Crossover lukte dat met de mannen van Blom waar uitstekend. Dit keer met Steef Vader in het voortraject, wat wéét die man véél, en het team van Matthew Deken en Martijn Verduijn in de uitvoering. Tel daar ook bij de contacten met anderen zoals Marco Dekker en Arnold zelf. Je merkt dat ze de controle hebben. Ze hebben allemaal zoveel kennis en ervaring in complexe projecten, dat ontzorgt mij."

AM geeft met Crossover invulling aan haar maatschappelijke thema's Gedurfd duurzaamheid, Healthy urban living & working en de Inclusieve stad. Crossover heeft bij oplevering een BREEAM-NL Outstanding label, het hoogste BREEAM NL duurzaamheidslabel dat uniek is voor mixed use gebouwen in Nederland. Daarnaast beschikt het gebouw bij oplevering ook over het WELL Core V2 Certificaat van het International Well Building Institute. Deze certificeringsnorm richt zich specifiek op gezondheid en welzijn van de gebruikers van het gebouw.

Project: Crossover - Amsterdam
Aannemer: BAM Speciale Projecten
Projectomschrijving: 10 verdiepingen kantoorgebouw en studentenhuising verdeeld over 7 verdiepingen, en 4 casco ruimtes.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Steef Vader
Projectleider uitvoering: Matthew Deken
Leidinggevend monteurs: Martijn Verduijn / Pong Khamrakai
Opdrachtgever: AM

LAAGBOUW

OP 'T HOF
NIEUW VENNEP

23 Koopwoningen.
A Thunnissen
O De Nijs Projectontwikkeling /
 Did Vastgoedontwikkeling
P Gaby de Jong
LM Timo Roskam

HAZEPAD
ZAANDAM

18 Woningen en 42 appartementen.
A Heijligers
O Halmar/Alex
P Pascal Groot
LM Martijn Verduijn

WICKEVOORT
HAARLEMMERMEER

Wickevoort 62 laagbouw woningen.
 Veel keuzevrijheid in extra opties.
 Elektrische laadvoorziening op
 openbaar terrein.
A/O KBK Bouw **P** Nick Mosch
LM Timo Roskam

KAAP
AMSTERDAM

70 Zeer luxe app. verdeeld over
 5 woongebouwen, incl.
 1 gezamenlijke parkeergarage.
A UBA Bouw B.V.
O Kop Grasweg C.V.
P Daniël Tesselaar / Eric Bokhorst
LM Remco Markx

SLACHTHUIHOF
HAARLEM

162 Woonenheden hoofdzakelijk
 koopwoningen, 3 bovengronds par-
 keergarages.
A M.J. de Nijs en Zonen B.V.
O BPD - De Nijs
P Remco Ligthart
LM Binyam Haile

FRIDTJOF NANSENHOF
AMSTERDAM

67 Huur app. verdeeld over 4 woon-
 blokken en 2 vrijstaande woningen.
A HSB Bouw **O** HSB Bouw
P Marco Dekker
LM Lars de Rooij

John Zutt, directeur Elektro Keuring en Certificering Nederland (EKCEN):

Het loopt écht níet los met brand en de gevolgen

Het klinkt zo logisch dat elektrische installaties moeten voldoen aan allerlei eisen. Wet- en regelgeving zijn daar duidelijk over. Nieuwe installaties worden aangelegd volgens alle normen. Maar dan...

"We laten zien wat we tegenkomen en denken mee in oplossingen".

"Loop maar 's een dagje mee met een inspecteur van EKCEN"

zegt John Zutt. "Grote kans dat je je rot schrikt. In de loop van de tijd wordt er nogal eens ondeskundig aan een elektrotechnische installatie gewerkt. Het gebeurt zelfs door installateurs of een eigen technische onderhoudsdienst. Bijvoorbeeld bij bedrijfsuitbreidingen, interne verbouwingen en ingebruikname van meer en zwaardere machines. Lang niet altijd kan de oorspronkelijke in-

stallatie veilig aan de groeiende vermogensvraag voldoen. Overbelasting dreigt met oververhitting of kortsluiting en brand tot gevolg. Logisch dat de wetgever en verzekeraars inspectie- en keuringseisen stellen. Ook de uitbreiding van elektrische installaties met PV-installaties en opslagmogelijkheden met batterijtechnologie en EMS systemen maakt regelmatige keuring extra actueel en noodzakelijk. Want het loopt níet los met de gevolgen van brand!"

"Oorzaak vermoedelijk kortsluiting..."

Achter die korte mededeling in de pers of conclusie in rapporten van schade-experts schuilt twijfel. *John*: "En dan ontstaat touwtrekken over vergoeding van brand- en gevolgschade. Erger nog is het als menselijk letsel een rol speelt, zoals brandwonden, hartaandoeningen of overlijden door elektrocutie. Onder andere de ARBO-wetgeving is daarom heel strikt." (Arbeidsongevallen ten gevolge van elektriciteit zijn ca 15 maal dodelijker dan andere arbeidsongevallen / red.) Veel verzekeringsmaatschappijen zijn helder over de aansprakelijkheid en hanteren strenge inspectie- en keuringsvoorwaarden ten aanzien van elektrotechnische installaties.

Vorkomen door keuren

EKCEN bestaat sinds voorjaar 2022 en heeft inmiddels een belangrijke plaats veroverd op de Nederlandse markt voor het inspecteren en keuren van elektrische installaties. *John*: "Ons netwerk van Scios-gecertificeerde inspecteurs dekt het overgrote deel van Nederland. Onze werkwijze is super transparant en maakt snelle doorlooptijden mogelijk. Dat is de belangrijke verzekeringsmaatschappijen niet

ontgaan. Samen stellen we het belang van veilige elektrische installaties voorop. Want de gevolgen van ondeugdelijke elektrische installaties vallen nooit mee. Die voorkom je door te keuren zoals het moet."

Ook de grootste branden beginnen vaak klein. Het is géén uitzondering dat EKCEN-inspecteurs bij thermografische meting zo'n gevaarlijke situatie van oververhitting constateren.

EKCEN voert de volgende inspectie-keuringen uit:

Scios Scope 8 (arbeidsveiligheid)
 Scios Scope 10 (brandveiligheid)
 Scios Scope 8 en 10 gecombineerd
 Scios Scope 12 zonnestroom
 (PV-installaties)

NTA 8220 / NEN 1010 / NEN 3140

Meer weten over
 elektrokeuringen
 door EKCEN:
www.ekcn.nl

Duurzaamheid Circulariteit Recycling Hergebruik Milieubewustzijn Nul-op-de-meter

Blom's Groene Offerte BGO - zó ontstond het initiatief

Zeven jaar geleden tekenden veel leden van de Verenigde Naties de Overeenkomst van Parijs. Doelstelling: de opwarming van de aarde onder de twee graden Celsius te houden. Milieubelang kreeg ineens meer plaats in de media en gesprekken aan tafel.

"Je kunt er lang over praten, we kunnen ook wat doen" – die zin viel opeens tijdens een rondje koffie bij Blom. De geboorte van het initiatief te zien wat er mogelijk zou zijn op ons vakgebied. Dat idee krijgt elke dag vastere vorm als *Blom's Groene Offerte BGO*.

Wat maakt het verschil?

Net zoals bij de gebruikelijke aanbiedingen baseren wij ons op de offerte-aanvraag van de opdrachtgever. Wij vullen in met onze expertise en de meest geëigende materialen plus eventuele wijzigingen die efficiency, kwaliteit en duurzaamheid verhogen.

In Blom's Groene Offerte BGO, maken we het verschil met groene alternatieven.

Dezelfde eisen en wensen van de opdrachtgever blijven het uitgangspunt. Maar inmiddels komen er meer en meer materialen op de markt die zich lenen voor hergebruik. Geavanceerde recyclingprocessen resulteren in nieuw kabel- en schakelmateriaal. In overleg met leveranciers zijn besparingen mogelijk op transport en verpakking. Op het gebied van energiewinning-, opslag en verdeling nemen alternatieve mogelijkheden snel toe.

Een momentopname

Blom's Groene Offerte BGO houdt, voor zover mogelijk, op dit moment al rekening met

- hergebruik materiaal (kabelgoten)
- producten uit recycling (draad, kabel- en lasdozen)
- cradle-to-cradle schakelmateriaal
- de mogelijkheid van draadloze installaties (bespaart installatiematerialen)
- kabels met grotere diameter om spanningsverlies te voorkomen
- nul-op-de-meter faciliteiten,

bijvoorbeeld via een grotere PV-installatie

- opslag van energie uit de PV-installatie
- verbod op plastic verpakkingsmaterialen
- afvalscheiding bij de bron i.v.m. verwerking nieuwe grondstoffen

Kwaliteit gewaarborgd

Relaties reageren overwegend positief. Staan er voor open om samen het verschil te maken. De eis dat kwaliteit gewaarborgd is, is even logisch als vanzelfsprekend.

Publieke opinie, BGO en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen MVO

Het draagvlak voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen is groot. Investeerders in woningbouw (o.m. woningcorporaties en pensioenfondsen) richten zich op duurzaam toekomstbestendig bouwen en exploitatievoordelen. Dat kan kostenconsequenties met meebrengen. De maatschappelijke druk en vraag naar milieuverantwoord opereren wordt breed gedeeld. Goed verklaarbaar dat Blom's Groene Offerte BGO en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen MVO in veel opzichten nauw op elkaar aansluiten.

VD E-Line, een innovatie van Draka Kabel

Nieuwe rode draad in duurzaamheid en circulariteit

“De nieuwe rode draad in ontwerpen voor laagspanningsinstallaties is zwart, blauw, bruin en groen/geel” zegt Marco Dekker, hoofd bedrijfsbureau bij Blom Elektrotechniek. “Het zijn bekende kleuren in installatietechniek, nu óók voor een nieuw en nog vrij onbekend product.” Hij doelt daarmee op de VD E-line kabel van Draka Kabel. Een belangrijke ontwikkeling in het streven naar duurzaamheid en circulariteit. Draka Kabel produceert deze laagspanningskabels uit 100% gerecycled koper, de mantels hebben een biobased oplossing als vulmiddel. Deze innovatie vermindert zowel de aanslag op het milieu als het beroep op steeds schaarsere, dus duurder, grondstoffen. E-Line producten hebben voorts het **EcoCable-label***, een unicum in de installatiewereld.

Verbinding

Hielke de Vries (projectbureau): “Duurzaamheid en circulariteit

lopen toenemend als een rode draad door onze installatie-ontwerpen. Het legt een duidelijke verbinding tussen de eisen van opdrachtgevers en onze duurzaamheidsstrategie als installatieadviseur. Dat verklaart ook onze belangstelling voor innovaties zoals de VD E-line. Voor opdrachtgevers is het plezierig dat E-line producten beschikken over een LCA-label, iets waar met name grote opdrachtgevers alert op worden en deels al zijn.” (LCA staat voor Life Cycle Assess-

ment dat aantoont hoe duurzaam producten zijn / red.) Draka werkt continu aan uitbreiding van het assortiment E-Line producten. Naast installatiedraad is recent ook E-line voorbedrade buis geïntroduceerd. “We zijn blij dat Draka dit innovatieve product aanbiedt. Ook in het kader van duurzaamheid en circulariteit zal het menig opdrachtgever aanspreken.”

fabrikanten van materialen ligt veel focus op innovaties. Nieuwe ontwikkelingen ondervinden ook weerstand. Al voldoet een product uit recycling aan alle kwaliteitseisen, dan nog wil niet iedereen daarin meegaan.” Over CO-2 reductie en weerstand gesproken, klopt het dat dikkere kabels leiden tot CO-2 reductie? “Dat klopt. Kabels van 25 mm bijvoorbeeld ondervinden meer weerstand en

“Duurzaamheid en circulariteit lopen toenemend als een rode draad door onze installatie-ontwerpen.”

Weerstand en Reductie CO-2 tijdens life cycle

De noodzaak tot CO-2 reductie hijgt ‘de bouw’ in de nek. Op de langere termijn is het CO-2 neutrale pand geen utopie meer. *Gebeurt er wel voldoende op installatiegebied, gaat het snel genoeg?* “Bij

worden daardoor warmer dan kabels van 35 mm.” Hoe minder warmte-ontwikkeling, hoe geringer de CO-2 uitstoot? “Precies! De CO-2 uitstoot tijdens de life cycle van een kabel is veel groter dan de uitstoot die kabelproductie vergt.”

*EcoCable-Label

Bij gebrek aan een algemeen keurmerk voor kabelproducten uit recycling en biobased materiaal ontwikkelde Prysman Group (moederbedrijf van Draka Kabel BV) het milieukeursysteem EcoCable-label. Het wordt toegekend aan producten met een gunstige gecombineerde totaalscore op factoren als *recyclebaarheid *CO-2 voetafdruk van grondstoffen *CO-2 afdruk van productieprocessen *giftigheid van grondstoffen *energieverliezen tijdens langjarig gebruik en *brandveiligheidsklasse.

Bezuinigen op kabeldikte is dus een verkeerde vorm van zuinigheid? “Veel partijen staan daar nauwelijks bij stil, het is wél iets om rekening mee te houden.”

Tip: meer info over Blom's Groene Offerte op pagina 12.

Recycling, Upcycling, Downcycling – samen op weg naar een circulaire bouwconomie

Lukt het om in 2030 nieuwe projecten te realiseren met 50% aan grondstoffen en producten uit recycling? Deze ambitieuze klimaatdoelstelling vraagt om een circulaire bouwconomie, gericht op hergebruik en recycling.

Dat is nog even wennen voor een groot deel van de bouw- en installatiewereld. Toch nemen initiatieven toe, letterlijk en figuurlijk komen innovatieve projecten van de grond. (Onder andere Blom's Groene Offerte BGO, waarin ook zoveel mogelijk vermijden van afval, denk aan verpakkingsmateriaal, een facet vormt /red.) In de hele bouwketen groeit het bewustzijn dat denken vanuit duurzaamheid resulteert in milieu-verantwoord ontwerp en realiseren. De noodzaak daarvan wordt meer en meer gestimuleerd door eisen

Demontage is het nieuwe slopen!

en wensen van investeerders en opdrachtgevers. Ondermeer door het opnemen van ‘groene voor-

waarden’ in hun Programma's van Eisen (PVE's) voor bouwprojecten. Ook zijn ze ontvankelijk voor ‘groene’ voorstellen vanuit de bouw- en installatiesector. Zo zet de trend naar duurzaamheid zich door. Dankzij Recycling, Upcycling en Downcycling ontwikkelt zich een circulaire bouwconomie.

“Afvalscheiding is een speerpunt, want afval is grondstof.”

Blom Elektrotechniek stimuleert een verantwoord scheidingsbeleid. Het sluit aan bij het beleid van steeds meer opdrachtgevers.

Wat is wat?

Recycling richt zich op terugwinnen van basismateriaal zoals kunststoffen en sommige metalen, ondermeer koper, met het doel nieuwe hoogwaardige producten van te maken. Bijvoorbeeld producten uit de E-line van Draka Kabel.

Downcycling richt zich op verwerking van materialen met onvoldoende zuiverheid. Van diverse kunststoffen worden bijvoorbeeld paaltjes voor wegmakering en buitenmeubilair gemaakt.

Upcycling richt zich op terugwinnen van complete onderdelen voor hergebruik. Denk bijvoorbeeld aan kabelgoten. Onderdelen voor hergebruik zijn na behandeling weer als nieuw. Upcycling draagt direct bij aan minder grondstofgebruik, minder energieverbruik, minder CO-2 uitstoot en minder arbeid. **Zéker voor Upcycling geldt... demontage is het nieuwe slopen!**

*** Pensioenfondsen en veel andere financiële instellingen richten bij investeringen hun focus op de lange termijn. Klimaatbewustzijn en zorg voor toekomstige generaties gaan daarin hand in hand.**

TEL MEE en WIN een cadeaubon van €150,-!

In deze KrantvanBlom lees je diverse keren het woord 'kwaliteit'. Hoeveel keer?

Tel en stuur je inzending naar administratie@blomelektrotechniek.nl

Onder de inzenders van het juiste aantal worden 3 cadeaubonnen van €100,- verloot. Alle gezinsleden mogen inzenden!

Let op: óók samengestelde woorden zoals 'kwaliteitsbeheer' en dergelijke tellen mee.

WOONGEBOUWEN

BUIKSLATERHAM PLOT C AMSTERDAM

Nieuwbouw 142 koop-/huurapp. verdeeld over 4 blokken, 7 BOG ruimtes en fietsenberging.

A HSB bouw
O Synchron
P Marco Vlaar
LM Dominique Brouwer

HAAVE HAARLEM

113 App. en 21 won. verdeeld over 2 gebouwen, parkeergarage in kelder. 61 huur-, 52 koopapp., 21 koopwon.

A Heddes Bouw & Ontwikkeling B.V.
O (huur) ASR, (koop) Bemog
P Daniel Tesselaar
LM Abuzar Hazara

HET VIERKANT SCHOORLDAM

9 Luxe won., 3 recreatiewon., 2 vrijstaande won., 4 2-onder-1-kap won., allen v.v. eigen laadpaal en PV-panelen.

A Bouwbedrijf M.J. de Nijs
O Bouwbedrijf M.J. de Nijs
P Gaby de Jong **LM** Hil Pronk

HOETHAVEN EILAND 6 LIBAU-EILAND - AMSTERDAM

116 Koopwon. met ondergrondse parkeerkelder, fietsenstallingen v.v. laadvoorzieningen.

A M.J. de Nijs en Zonen B.V.
O BPD Ontwikkeling BV Regio Noord-West
P Yoran Deptolla
LM Steven Schimmel

JACOB GEELBUURT AMSTERDAM

Nieuwbouw 170 huurapp. en 92 koopapp. verdeeld over 7 woongebouwen.

A M.J. de Nijs en Zonen B.V.
O Alliantie
P Marco Vlaar **LM** Erik Mak

A aannemer **O** opdrachtgever
P projectleider
LM leidinggevend monteur
PLU projectleider uitvoering

Meer info: blomelektrotechniek.nl

Marco Baltus, bedrijfsleider Blom Elektrotechniek Plus: "Zeg maar BlomPlus"

Berichten uit de bijzondere wereld van BlomPlus

Binnen Blom Elektrotechniek is BlomPlus een aparte afdeling. Gericht op advies en uitvoering bij de realisatie van High End Woonobjecten, Kleinschalige Specials in de Utiliteitssector en Grootschalige Verduurzamingsprojecten. Wat maakt de wereld van BlomPlus zo bijzonder?

Marco Baltus: "Vóór alles geldt de nauwe betrokkenheid met bewoners en gebruikers. Bij High End Woonobjecten zijn het meestal de mensen die er zelf gaan wonen. Bij kleinschalige utiliteitsprojecten meestal de gebruikers." *En die grootschalige verduurzamingsprojecten?* "Dat is een ander verhaal met bewoners in het middelpunt.

Het zijn alle drie zeer specialistische segmenten in de bouwwereld? "Moet je horen...."

Marco Baltus: "Vóór alles geldt de nauwe betrokkenheid met bewoners en gebruikers."

De wereld van High End woonobjecten

De referentielijst van BlomPlus laat zeer luxe villa's, buitenplaatsen, appartementen en bijzondere lofts zien. Strikt anoniem. *Marco:* "In dit segment is de afscherming van opdrachtgevers absoluut vereist, we noemen geen namen. Meerdere opdrachtgevers wonen delen van het jaar ook in hun woonobjecten op plaatsen waar de jetset elkaar ontmoet zoals Ibiza, de Cariben, Hollywood. Ze laten zich adviseren door architecten, interieur- en lichtplanontwerpers en kiezen voor non plus ul-

tra, de absolute top in comfort, luxe en veiligheid. Elektrotechniek en ICT, de top in domotica, spelen daar een hoofdrol in. Dat gaat van (P)kelder tot en met de daktuin, swimming pool en tennisbaan. Daarbij beperken wij ons tot high end woonobjecten in Nederland. En vergis je niet, er zijn ook opdrachtgevers die van hun twee-onder-één-kap een paleis laten maken. De buitenkant verraadt niet alles." *Op welk moment worden jullie ingeschakeld?* "Bijna altijd in een heel vroeg stadium van de plannen voor nieuwbouw of renovatie. Een opdrachtgever typeerde ons werk als 'meedenken zodat ik als cliënt niet hoeft na te denken...' Dat compliment slaat ook op onze medewerkers die blijven zorgen dat alles werkt.

De wereld van kleinschalige specials in de utiliteitssector

Wat moet ik mij voorstellen bij Kleinschalige Utiliteitsprojecten? "Dat loopt uiteen van medische kliniek met operatiekamers tot opvallende restaurants en exclusieve sportscholen." *Klinkt vrij breed.* "Dat is het ook. Ongeacht de variatie in opdrachten is ook hier één factor altijd dominant.

Ik bedoel de nauwe betrokkenheid tussen onze opdrachtgevers en de mensen die zijn of haar project realiseren."

De wereld van grootschalige verduurzamingsprojecten

Woningcorporaties richten zich sterk op verduurzaming. Hun

Index is het eerste doel. Naast wet- en regelgeving is er de sociale opdracht dat huurders over betaalbaar comfort beschikken.

Marco: "Elektriciteit wordt leidend, verlichting, verwarming (warmtepompen), PV-installaties, batterijen voor energieopslag, laadfaciliteiten voor fietsen

grootschalige verduurzamingsprojecten betreffen complexen van vele honderden woningen. Een zo laag mogelijke Energie-

en auto's., etc. etc.. Installaties worden steeds complexer. Binnen teams* voor grootschalige verduurzamingsprojecten zijn wij advies- en installatiepartner op het elektriciteits- en domotica-tractaat." Belangrijk detail: tijdens verduurzaming en renovatie zijn de woningen vrijwel altijd bewoond. Betrokkenheid van bewoners bij de plannen en realisatie is groot. Afspraak is afspraak....vergt strakke planning.

**BlomPlus werkt regelmatig in teams met renovatiespecialisten zoals Logchies (lees pagina 5) Meer over BlomPlus: www.blomplus.nl*

Eerste Stadsbatterij Den Haag in gebruik gesteld!

Op 24 oktober 2023 nam gemeente Den Haag de Stadsbatterij in gebruik. Een initiatief van Energierijk Den Haag (ERDH).

De Stadsbatterij (500 kWh) wordt primair gevoed door zonnestroom (PV-installatie op daken van een cluster overheidsgebouwen op de Rijnstraat in Den Haag). Tevens is de batterij aangesloten op het landelijk elektriciteitsnetwerk. De zonnestroom wordt opgeslagen en zodra er een overschot is aan wind- en zonne-energie wordt elektriciteit

"Lokaal opslaan en managen van elektrische energie stap dichterbij."

goedkoop ingekocht. De batterij ontlast het elektriciteitsnetwerk en vangt pieken in het elektriciteitsgebruik op. De Stadsbatterij is een belangrijke stap in het kader van energietransitie.

Energie Management Systemen (EMS)

De proefneming met De Stadsbatterij is een voorbeeld van de mogelijkheden energieproductie

en energievraag efficiënt te managen. ERDH zal de kennis en ervaring delen.

* In *Energierijk Den Haag* (ERDH) werken de Gemeente Den Haag, de provincie Zuid-Holland, de Rijksoverheid (Rijksvastgoedbedrijf) en meerdere private en (semi)publieke organisaties waaronder Eneco en de BAM samen. Belangrijke doelstelling

is de verduurzaming van overheidsgebouwen zodat deze in 2040 energieneutraal zijn.

Commentaar van Blom Elektrotechniek en BLK Projects (beiden niet betrokken bij Stadsbatterij Den Haag): "Dit initiatief van ERDH bevestigt een trend. De vraag naar lokaal opwekken, opslaan én managen van elektriciteit op wijk- en individueel woningniveau zien wij toenemen." (Zie ook artikel 'Overbezetting stroomnet bedreigt huishoudens...' pag. 4)

Energie verspillen? Het loopt niet altijd zoals je zou willen dat het loopt.

Sommige situaties kunnen een mens behoorlijk dwars zitten en geven ongezonde stress. Terwijl je er geen schuld aan hebt. Of omdat je er weinig of niets aan kunt veranderen. Dat overkomt iedereen wel eens in privé- of werksituaties. Wat te doen? Nadenken helpt. Er over praten ook. Stressvolle situaties maken soms dat 'het' je teveel wordt. Zulke ongezonde stress vreet energie.

Zó bespaar je jezelf beter ergernis en energie:

1e situatie:

kijk naar omstandigheden waar je weliswaar bij betrokken bent maar weinig tot geen invloed op hebt.

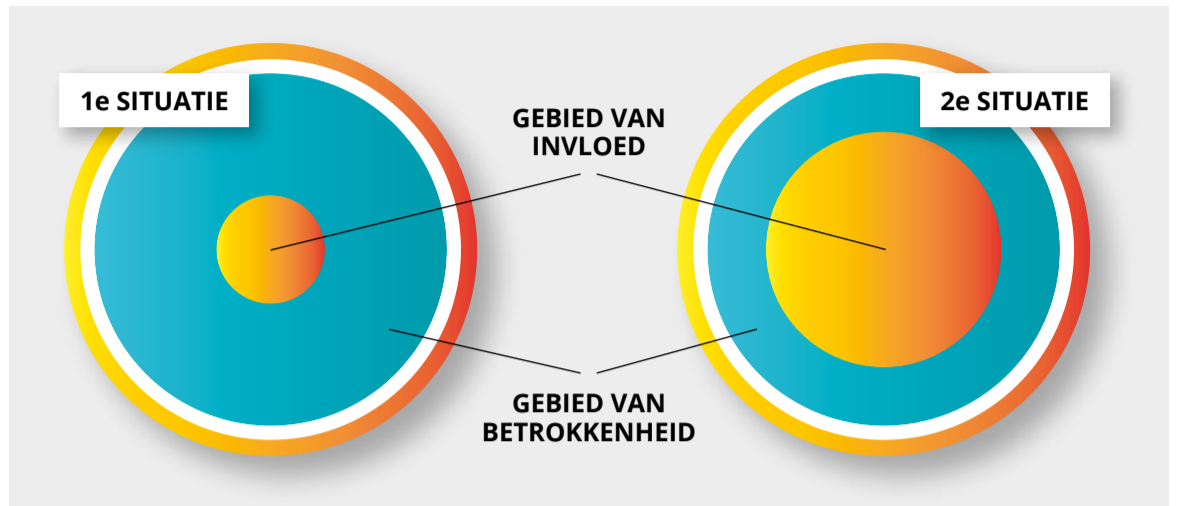
Maak een lijstje, al staat er maar één ding op dat voor jou belangrijk is. Bezig zijn met zaken waar je geen invloed op hebt veroorzaakt vaak stress en vreet energie. Gedachten draaien maar rond. Misschien lig je wakker totdat die prikkel weer gaat. Je bent snel prikkelbaar, het schiet

gewoon niet op. Accepteer dat je er niets aan kunt veranderen: laat het los. Klinkt eenvoudig en vergeet doorzettingsvermogen – het helpt!

2e situatie:

kijk naar omstandigheden waar je bij betrokken bent en méér invloed op kunt uitoefenen.

Maak een lijstje met punten. Bedenk op welke punten je invloed kunt uitoefenen om jouw –of een- situatie te verbeteren. Zoek alternatieven, bespreek je ideeën met collega's.

Er blijken vaak meer mogelijkheden dan je dacht. Praat eventueel met een buitenstaander waar je vertrouwen in hebt. Vaak zijn het kleine dingen die belangrijke veranderingen en verbeteringen mogelijk maken. Stel ze voor,

overtuig anderen. Positieve verandering geeft altijd een goed gevoel en nieuwe energie. Als je alles geprobeerd hebt kun je bewuster afstand nemen, de situatie laten voor wat die is. Weloverwogen besluiten nemen geeft energie.

**Stress zorgt ook voor energie waar je veel aan hebt. Bijvoorbeeld zoals reageren in gevaarlijke situaties, of als je hard moet lopen om de trein te halen, da's wel gezond. Wat is voor jou gezonde stress?*

Hoe staat het met digitalisering in de bouwwereld?

Blom, koploper digitalisering, werkt met Dalux

Belangrijk: per 01 januari 2024 wordt de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) van kracht. De bouw moet in detail handelingen vastleggen, documenteren en wordings- en onderhoudshistorie opbouwen. De aannemer is tot 20 jaar na oplevering van een bouwproject aansprakelijk voor eventuele gebreken! Digitalisering is niet meer weg te denken. Hoe staan de zaken ervoor?

Kort door de bocht: de vrij traditionele bouwsector is bepaald geen voorloper in digitale ontwikkelingen. Als drie belangrijkste thema's in de branche noemt men *Duurzaamheid, Milieu (Stikstofproblematiek)* en *Personeelstekort*. Ondanks het feit dat ruim

kleinere bedrijven in de bouwsector wordt nogal eens verondersteld dat 'het zo'n vaart niet loopt' of 'het zal mijn tijd wel duren...'. Een misvatting! De Wkb trekt een wissel op aannemers en onderaannemers. Voor de hele keten is optimale digita-

"Systemen als DALUX veroorzaken een derde digitale stroomversnelling in kwaliteitsbeheersing, communicatie en documentering."

BIM kwam in 2011 voor het eerst beschikbaar op 'gewone' desktop computers. Blom Elektrotechniek was een van de eerste installateurs die *BIM* in implementeerde. In samenwerking met aannemers vond en vindt continue doorontwikkeling plaats. *Digitale devices* zoals de iPad's creëerden een tweede stroomversnelling. De communicatie tussen 'binnen' en 'buiten' won –en wint nog steeds– aan snelheid en kwaliteit. (Hoewel veel medewerkers met lede ogen toezien hoe 'het papieren overzicht' meer en meer van de werkvloer verdwijnt.) Systemen als *DALUX* veroorzaken een derde digitale stroomversnelling in kwaliteitsbeheersing, communicatie en documentering. *Als innovatieve koploper in de installatiesector introduceerde Blom Elektrotechniek in het najaar van 2022 het werken met DALUX.*

* zie o.a. Trendonderzoek Digitalisering in de bouwsector 11-2023 (Afas)

Kort profiel DALUX:

- informatief samenwerkingsysteem (app) voor bouw- en installatieprojecten
- via mobiele telefoon, tablet, laptop of desktop de voortgang op de bouwplaats volgen
- online en offline
- BIM synchronisatie (ook vanuit 2D)
- toegang tot 3D modellen
- documentenbeheer
- NEN1010 keuringslijsten
- vastleggen tussentijdse controlemomenten
- gespecificeerde taken binnen de keten toekennen (medewerkers, bouwteampartners toeleveranciers, etc..)
- toevoegen van afbeeldingen, beschrijvingen, wijzigingen, (op) leverdata
- snagging
- werkt op Apple en Android apparaten

"Inzicht hebben op de voortgang en historie van bouw- en installatieprocessen is essentieel. Werken met DALUX helpt."

80% van de ondernemers in de bouwbranche digitalisering wel belangrijk vindt, geeft slechts ca 60% aan prioriteit aan digitalisering.* (Het thema digitalisering staat daarmee op plaats vier.) Ten opzichte van een paar jaar geleden is dat percentage zelfs licht dalende. Het belang ervan wordt weliswaar onderkend, het belang van actie ondernemen in digitalisering blijft daarbij achter. Voor een deel wordt dat geweten aan personeelstekorten. Vooral bij

lisering onontkoombaar. Blom is koploper vanaf het eerste uur.

Koplopers en stroomversnellingen: belangrijke grotere aannemers en installateurs werken al jaren 'digitaal'. Zij hebben de visie en mogelijkheid tot investeren in mensen, opleiding, hard- en software. De ontwikkeling van systemen als *BIM* veroorzaakte een eerste stroomversnelling in ontwerp-, calculatie en uitvoeringsprocessen.

Blom Elektrotechniek sluit 2023 af met

onderhanden werken in stadia van voortraject t/m oplevering

QR-code scannen en... direct méér zien over

projecten, vacatures, opleidingen, Blom Elektrotechniek

Knèttergek

Voor tante deugde er ook deze middag weer niets. Hélemaaaaal niéts. Ik wilde liefst stoppen met deze welkijkse bezoekjes.

Er kwamen woorden uit haar mond die ik nog nooit van haar had gehoord.. "Knèttergek zijn de mensen. Ze doen wat ze uitkomt. Ikke ikke en de rest kan stikke, dat rijmpje ken je toch

wel? Neem nog een koekje. Er is geen respect voor mensen zoals wij. Strontverwend zijn ze. Dat rijdt en rost maar met bakfietsen vol kinderen. Ja, kinderen maken dat kunnen ze. Maar opvoeden, ho maar. Dat was in onze tijd wel even anders." U heeft zelf toch ook 4 dochters en 3 zoons...?" onderbrak ik haar. "Wat ik zeg, knèttergek. Neem die nieuwe lui hier tegenover. Hij schijnt in de bouw te werken. Nou ja, werken.... altijd thuis om vier uur. Om vier uur! Wij werkten tot zes.

En maar hard rijden. Hij zwaait wel naar me." Weet je wel dat die man 's morgens om zes uur vertrekt? Werkt in de bouw, begint om zeven uur, staat om kwart over vijf op. Zijn vrouw ontbijt later met de kinderen, brengt ze naar school en werkt in de zorg. Over respect gesproken... Lieve tante, als u geen respect voor die mensen hebt zie je mij niet meer. Je bent zelf knèttergek. "Nou, nou...jongen, foei toch."

Kortsluiter

Doe mee en Win een Diner-voor-Twee. Wat versta jij onder 'kwaliteit'?

Maak onderstaande zin af, stuur hem vóór 15 januari 2024 in naar administratie@blomelektrotechniek.nl

Onder kwaliteit versta ik...

Onder alle inzenders worden drie dinerbonnen van €150,- verloten.

DOE MEE
EN WIN!

Ziezo, trede 3 SCL is ook binnen!

Vlak voordat deze krant gedrukt zou worden kregen we bericht dat Blom Elektrotechniek SCL Light trede 3 (Safety Culture Ladder) behaald heeft. Deze trede heeft vooral betrekking op veiligheid op de werkvloer. We hebben de trede behaald, een jaar voordat hij verplicht wordt. **Dat is een verdienste van ons allemaal!**

Rondje rijden in de regio Alkmaar? Goed idee!

"Waar werk jij?" "Bij Blom"

Ik bedoel... ga je elke dag richting Amsterdam of zo?"

Die vragen kunnen zomaar gesteld worden op een verjaardag of langs het sportveld. Inderdaad heeft Blom Elektrotechniek veel projecten onder handen in de Metropool Regio Amsterdam (MRA). – óók in de toekomst. Gelukkig is onze werkweld nog wel iets groter zoals je hierbij ziet. In deze editie van de KrantvanBlom rijden we een rondje langs vijf willekeurige projecten in regio Alkmaar.

Project: Jaagpad - Alkmaar
Aannemer: Ouwehand Bouw Katwijk bv
Projectomschrijving: 411 koop- en huurapp., een parkeergarage. Fase 1: 228 app. Fase 2: 183 app.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Gaby de Jong
Leidinggevend monteur: Patrick Visser / Dave van der Ham
Opdrachtgever: Alkmaar Hoog B.V. / Ouwehand Bouw Groep B.V.

Project: Ringerskwartier Alkmaar
Aannemer: Bouwcombinatie Tervoort/SBB/vd Gragt
Projectomschrijving: 213 koopwon. verdeeld over 3 blokken (Blok A1-A3), openbaar parkeren in 3-laags parkeergarage met voorbereiding van 225 autoladers. 60 huurwoningen (blok B).
Projectleiding/werkvoorbereiding: Rick Jongens
Leidinggevend monteur: n.t.b.
Opdrachtgever: BPD

Project: Cascade - Alkmaar
Aannemer: Bot Bouw BV
Projectomschrijving: Nieuwbouw 87 koopapp., bergingen v.v. parkeergarage en fietsenstalling
Projectleiding/werkvoorbereiding: Nick Mosch
Leidinggevend monteur: Sander Jakma
Opdrachtgever: Bot Bouw BV / Timpaan

Project: Nieuwe Linden - Heerhugowaard
Aannemer: Henselmans
Projectomschrijving: 15 zorgwoningen, 12 koopwoningen en 12 huurwoningen.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Ruud Besseling
Leidinggevend monteur: Peter Blokdijk
Opdrachtgever: Henselmans Bouw en Ontwikkeling

Project: Kooimeer - Alkmaar
Aannemer: Bot Bouw BV
Projectomschrijving: 78 huur- en 45 koopapp., ontmoetingsruimten, ondergrondse parkeergarage.
Projectleiding/werkvoorbereiding: Gaby de Jong
Leidinggevend monteur: Rob Mak / Mike Tuithof
Opdrachtgever: Bot Bouw BV / Hestia Wonen

Certificeringen

Voor opdrachtgevers en werknemers zijn certificeringen belangrijk. Indicaties voor kwaliteit van kennis en organisatie. Blom Elektrotechniek werkt continu aan optimalisatie. In elke fase van bedrijfsvoering en uitvoering van werken. De onderneming voldoet aan stringente eisen en is SBB-erkend Leerbedrijf. **BRL6000 (-01 en -02)** belangrijkste certificering in de installatiebranche **InstallQ** kwaliteitsborging binnen installatiesector **CCV** Certificatie installeren brandmeldinstallaties versie 6.0 **Veiligheidsladder (SCL light trede 3)** **S-BB** Erkend leerbedrijf **Installatiewerk NH** Met veel aankomende talenten die via Installatiewerk bij ons binnenkomen, sluiten wij na verloop van tijd een arbeidscontract.

Colofon:

KrantvanBlom is een uitgave van: Blom Elektrotechniek B.V.
De Camper 10, 1749 BX Warmenhuizen
Wijkermeerweg 25, 1948 NT Beverwijk
T 31 (0)88 392 0000
E info@blomelektrotechniek.nl
www.blomelektrotechniek.nl

Blom Service en Onderhoud
Wijkermeerweg 25, 1948 NT Beverwijk
T 31 (0)88 392 0022
E info@blomplus.nl
www.blomplus.nl

Advies, concept, interviews, fotografie, tekst en redactie: Anjo Brombacher
info@brombacher.nl / topcopywriters.nl
Ontwerp en drukwerk: www.studioviv.nl

Reacties kunt u mailen naar:
info@blomelektrotechniek.nl

Aan deze krant is veel zorg besteed. Desondanks zijn Blom Elektrotechniek BV, Brombacher en StudioViv op geen enkele manier aansprakelijk voor de inhoud of de gevolgen daarvan.